

«Προτάσεις για την επιτάχυνση
της περιβαλλοντικής αδειοδότησης,
μέσω της επαναξιολόγησης της κατάταξης
έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες
ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον»

Επιτελική σύνοψη

Αθήνα, Ιανουάριος 2019

Μια πρωτοβουλία των

και

με τη συνδρομή της μελετητικής εταιρείας **ECHMES**

Η παρούσα εργασία έχει εκτελεστεί μέσα στο πλαίσιο της υποστήριξης που παρέχει η Ανώνυμη Εταιρεία Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας για την αναβάθμιση της θεσμικής ικανότητας του κοινωνικού εταιρού ΣΕΒ και με τους όρους και περιορισμούς που προκύπτουν από το σύστημα χρηματοδότησης μέσω ΕΣΠΑ. Για τις επισημάνσεις, θέσεις και προτάσεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα εργασία ο αναγνώστης πρέπει να λάβει υπόψη του τα παρακάτω σημεία:

- (α) Οι εργασίες που εκπονούνται από την Ανώνυμη Εταιρεία Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας μέσα στο παραπάνω πλαίσιο, λόγω της φύσης τους, θεωρούνται εμπιστευτικά έγγραφα. Η διοίκηση του ΣΕΒ και της Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας διατηρούν το αποκλειστικό δικαίωμα της δημοσιοποίησης μέρους ή του συνόλου των εργασιών αυτών. Το δικαίωμα αυτό δεν το έχουν ατομικά οι υπάλληλοι και συνεργάτες της Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ή του ΣΕΒ ούτε οι συγγραφείς των κειμένων ούτε οι ανάδοχοι των εργασιών ούτε όσοι τρίτοι αποκτούν πρόσβαση στις εργασίες αυτές με άδεια της Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας για άλλους σκοπούς.
- (β) Οι επισημάνσεις, θέσεις και προτάσεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα εργασία δεν δεσμεύουν την διοίκηση της Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ή του ΣΕΒ. Η διοίκηση της Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας και η διοίκηση του ΣΕΒ διατηρούν την ελευθερία να υιοθετούν ή να απορρίπτουν μέρος ή το σύνολο της παρούσας εργασίας αναφορικά με την χρήση της για τους σκοπούς του ΣΕΒ.
- (γ) Μέρος ή όλο της παρούσης εργασίας ενδέχεται να έχει αποτελέσει αντικείμενο εσωτερικής συζήτησης στον ΣΕΒ (πριν και μετά την ολοκλήρωσή της) στην οποία συνήθως συμμετέχουν η διοίκηση και μέλη του ΣΕΒ καθώς και φορείς με τους οποίους ο ΣΕΒ έχει σχέσεις συνεργασίας. Ο τρόπος διεξαγωγής αυτών των συζητήσεων και ο σκοπός τους αίρουν την δυνατότητα εντοπισμού της πατρότητας των θέσεων και ιδεών που κάθε φορά εκφράζονται, όταν αυτές διαμορφώνονται σε κείμενο που χρησιμοποιείται από τον ΣΕΒ εσωτερικά ή και προς τρίτους.

ΕΠΑνεΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
1.1. Σκοπός της Μελέτης	3
1.2. Θεσμικό πλαίσιο	5
2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ.....	7
3. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	10
4. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ ΑΛΛΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ (BENCHMARKING).....	24
5. ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ.....	27

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 3-1: Θεσμοθετημένοι χρόνοι περιβαλλοντικής αδειοδότησης, βάσει του Ν. 4014/2011, ανά κατηγορία και τύπο άδειας	12
Πίνακας 3-2: Οι διάμεσοι της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εργάσιμες ημέρες, των εξεταζόμενων Ομάδων έργου ανά τύπο και υποκατηγορία (σε παρένθεση οι θεσμοθετημένοι χρόνοι σε εργάσιμες ημέρες).....	12
Πίνακας 3-3: Δραστηριότητες εξεταζόμενων Ομάδων έργου με συγκριτικά μεγαλύτερο αριθμό αιτημάτων	18
Πίνακας 3-4: Δραστηριότητες ΔΜ με το μεγαλύτερο αριθμό αιτημάτων περιβαλλοντικής αδειοδότησης, που αποτελούν το 50% των δραστηριοτήτων ΔΜ του δείγματος	20
Πίνακας 3-5: Απόκλιση της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης των εξεταζόμενων Ομάδων έργου ανά υποκατηγορία, σε εργάσιμες ημέρες, για τις περιόδους έκδοσης ΑΕΠΟ: 2012-2013, 2014-2015 και 2016-2017	22
Πίνακας 4-1: Συγκριτική αξιολόγηση ευρωπαϊκών χωρών, με βάση την Οδηγία ΕΠΕ (124 δραστηριότητες για τις 10 Ομάδες Έργων που εξετάστηκαν).....	25

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1-1: Στάδια του Έργου.....	4
Σχήμα 2-1: Κατάταξη δραστηριοτήτων σε Δυνάμενες και Μη Δυνάμενες Μεταβολής	8
Σχήμα 2-2: Κατανομή των δραστηριοτήτων βάσει του χαρακτηρισμού τους ως Δυνάμενες και μη Δυνάμενες Μεταβολής, ανά εξετασθείσα Ομάδα έργου.....	9
Σχήμα 3-1: Ποσοστό συμμετοχής εξεταζόμενων Ομάδων έργου στο σύνολο των ΑΕΠΟ για τα έτη 2014-2017	11

Σχήμα 3-2: Αριθμός των ΑΕΠΟ στις Υποκατηγορίες Α1 και Α2, και τον τύπο άδειας (Νέα άδεια ή Ανανέωση/τροποποίηση) για τα έτη 2014-2017.....	11
Σχήμα 3-3: Αραχνοειδές διάγραμμα ποσοτικοποίησης των αποκλίσεων των ομάδων από τα προβλεπόμενα όρια. Στον άξονα του Υ απεικονίζεται ο αριθμός των ημερών των αποκλίσεων ..	14
Σχήμα 3-4: Διάγραμμα πλαισίου και απολήξεων (BoxPlot) της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης ανά υποκατηγορία και τύπο άδειας.....	15
Σχήμα 3-5: Αραχνοειδές διάγραμμα ποσοτικοποίησης των αποκλίσεων για τις ΑΕΠΟ Υποκατηγορίας Α2 από τα προβλεπόμενα όρια. Στον άξονα του Υ απεικονίζεται ο αριθμός των ημερών των αποκλίσεων	16
Σχήμα 3-6: Διάγραμμα πλαισίου και απολήξεων (BoxPlot) της απόκλισης της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης ανά ομάδα έργου και είδος, Δυνάμενη Μεταβολής και Μη Δυνάμενη Μεταβολής, δραστηριότητας	17
Σχήμα 3-7: Διάγραμμα πλαισίου και απολήξεων (BoxPlot) της απόκλισης της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης για τις περιόδους έκδοσης ΑΕΠΟ: 2012-2013, 2014-2015 και 2016-2017, ανά υποκατηγορία των Ομάδων 3, 4, 5, 6, 8 και 9.....	23

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Οι σύγχρονες περιβαλλοντικές τεχνολογίες, οι εφαρμογές της κυκλικής οικονομίας και η ψηφιοποίηση της παραγωγής (Industry 4.0) έχουν μεταβάλει - και θα συνεχίσουν να μεταβάλλουν στο μέλλον με εκθετικά αυξανόμενους ρυθμούς- τον τρόπο οργάνωσης και παραγωγής των δραστηριοτήτων του πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, μειώνοντας ακολούθως και το αποτύπωμά τους στο περιβάλλον.

Το θεσμικό πλαίσιο αδειοδότησης και ελέγχου της εγκατάστασης και λειτουργίας επιχειρήσεων, παρόλο που διαρκώς μεταρρυθμίζεται με στόχο την κατά το δυνατόν απλοποίηση με ταυτόχρονη διασφάλιση υψηλών προδιαγραφών, φαίνεται να διατηρεί διαδικασίες, συστήματα, πρακτικές και κυρίως περιορισμούς που δεν συμβαδίζουν με τις σύγχρονες πρακτικές παραγωγής των επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει η περιβαλλοντική αδειοδότηση να ευθυγραμμίζεται και να ενσωματώνει εγκαίρως τις παραπάνω μεταβολές.

Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο οι αδειοδοτικές και ελεγκτικές διαδικασίες της διοίκησης και το θεσμικό πλαίσιο για την εγκατάσταση και λειτουργία επιχειρήσεων να ακολουθήσουν τις τεχνολογικές μεταβολές και να ευθυγραμμιστούν, διατηρώντας ταυτόχρονα τους σκοπούς του νομοθέτη και της άσκησης της ελεγκτικής λειτουργίας του κράτους για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι σκόπιμο να διερευνήσουμε εκ νέου τον τρόπο με τον οποίο εισάχθηκε και εφαρμόζεται στην Ελλάδα το θεσμικό πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης, αναζητώντας προτάσεις που θα επιτύχουν την επιτάχυνση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, απαραίτητη προϋπόθεση για ένα σύγχρονο επενδυτικό περιβάλλον, δίχως να τίθενται σε διακινδύνευση τα αυστηρά περιβαλλοντικά πρότυπα που χαρακτηρίζουν τη χώρα μας.

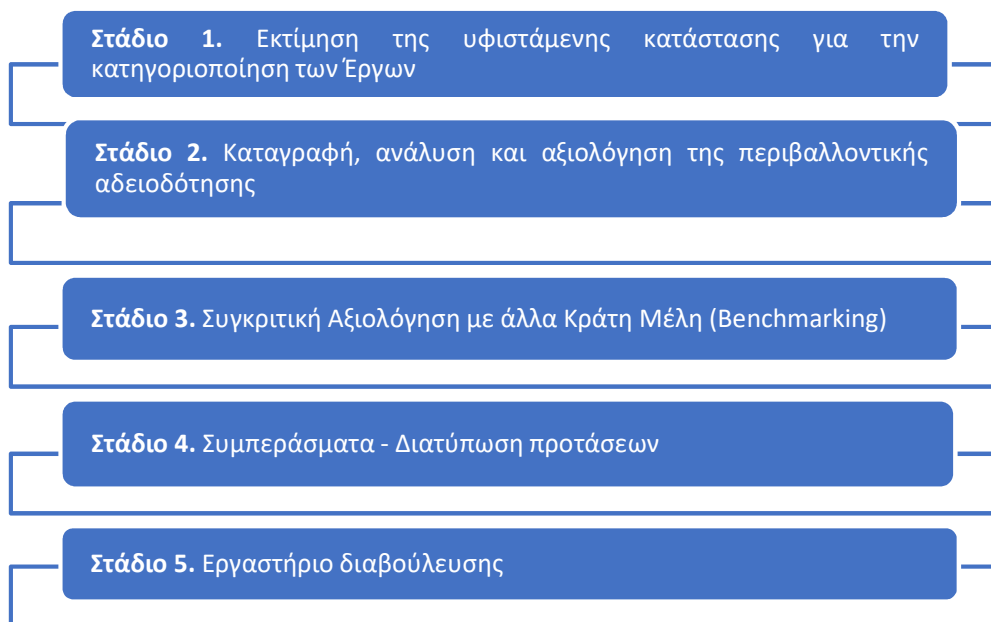
Για το λόγο αυτό ο [ΣΕΒ](#) και το [Συμβούλιο ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη](#) προχώρησαν στην ανάθεση και εκπόνηση ειδικής θεματικής μελέτης προκειμένου να διερευνηθεί εκ νέου – αυτή τη φορά επτά χρόνια μετά την έκδοση του Ν.4014/2011 – ο τρόπος με τον οποίο εισάχθηκε και εφαρμόζεται στην Ελλάδα το θεσμικό πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης, αναζητώντας προτάσεις που θα επιτύχουν την περαιτέρω απλοποίηση, βελτίωση και αποτελεσματικότητα της διαδικασίας εφαρμογής του.

Σκοπός της μελέτης είναι μέσω της καταγραφής των έργων και δραστηριοτήτων και του τρόπου που αυτά έχουν κατηγοριοποιηθεί στην Ελληνική περιβαλλοντική νομοθεσία, των χρόνων που απαιτούνται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση, τη σύγκριση της διαδικασίας εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) με επιλεγμένα Κράτη Μέλη αλλά και λαμβάνοντας υπόψη τις εντυπωσιακές τεχνολογικές εξελίξεις που διασφαλίζουν τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των παραγωγικών δραστηριοτήτων μέσω της ενθάρρυνσης της αξιοποίησης των

δευτερογενών πρώτων υλών, της εισαγωγής αυτοματισμών, του περιορισμού της κατανάλωσης φυσικών πόρων, και της περιβαλλοντικής προστασίας γενικότερα, να αναδειχθούν τα περιθώρια ελάφρυνσης του αδειοδοτικού φόρτου, τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για την ίδια τη δημόσια διοίκηση, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη μέγιστη περιβαλλοντική προστασία που χαρακτηρίζει τη χώρα μας.

Συνοπτικά η **μεθοδολογία** που ακολουθήθηκε παρουσιάζεται στο διάγραμμα που ακολουθεί, ενώ για την υλοποίησή της μελέτης (μέρος της οποίας αποτυπώνεται στις σελίδες που ακολουθούν) συνεργάστηκαν εκτός από τα στελέχη του ΣΕΒ, του Συμβουλίου του ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, της Στέγης της Ελληνικής Βιομηχανίας, της Μελετητικής εταιρείας ECHMES LTD και ένα εκτεταμένο δίκτυο στελεχών επιχειρήσεων, ειδικών εμπειρογνομόνων, τεχνοκρατών, πανεπιστημιακών, κ.α.

Ειδικότερα, το έργο αποτελείται από πέντε (5) στάδια, όπως αυτά παρουσιάζονται στο Σχήμα που ακολουθεί.

Σχήμα 1-1: Στάδια του Έργου

1.2. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στο κοινοτικό δίκαιο, η διαδικασία ΕΠΕ εισήχθη στα Κράτη Μέλη (ΚΜ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Ιούλιο του 1988, μετά την έγκριση της Οδηγίας **85/337/ΕΟΚ** (Οδηγία ΕΠΕ) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τον Ιούνιο του 1985, η οποία ισχύει για ένα ευρύ φάσμα καθορισμένων δημόσιων και ιδιωτικών έργων. Ο πρωταρχικός στόχος της οδηγίας ΕΠΕ είναι να εξασφαλιστεί ότι τα έργα που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον υποβάλλονται υποχρεωτικά σε ΕΠΕ (ΕΡΑ 2002).

Ειδικότερα, η αρχική Οδηγία ΕΠΕ του 1985 και όπως τροποποιήθηκε το 1997 συνοδεύονταν από τρία παραρτήματα, εκ των οποίων τα δύο περιλαμβάνουν έργα και δραστηριότητες που υπόκεινται στη διαδικασία ΕΠΕ, σύμφωνα με το άρθρο 4. Το Παράρτημα Ι, του Άρθρου 4, παρ. 1, περιλαμβάνει τα μεγάλα έργα που θεωρούνται ότι έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, π.χ. διυλιστήρια αργού πετρελαίου, ολοκληρωμένες χημικές εγκαταστάσεις κλπ. Το Παράρτημα ΙΙ, του Άρθρου 4, παρ. 2, περιλαμβάνει μικρότερα έργα, π.χ. σχέδια γεωργικής, υδραυλικής, βιομηχανία τροφίμων, κλωστοϋφαντουργεία κλπ. Από τα έργα αυτά, όσα περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι υπόκεινται υποχρεωτικά σε ΕΠΕ, ενώ όσα περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ υπόκεινται σε εκτίμηση μόνον εφ' όσον τα Κράτη Μέλη, κρίνουν ότι το απαιτούν τα χαρακτηριστικά τους είτε με εξέταση κατά περίπτωση (case by case), είτε θέτοντας τα κατάλληλα κριτήρια ή/και τα κατώφλια μεγεθών, άνω των οποίων απαιτείται ΕΠΕ. Η παραπάνω διαδικασία προσδιορισμού του κατά πόσον απαιτείται ΕΠΕ για έργα του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας καλείται «διαδικασία επιλογής» (screening).

Στη συνέχεια η παραπάνω Οδηγία τροποποιήθηκε το 1997, το 2003 και το 2009. Το 2011 η Οδηγία ΕΠΕ και το σύνολο των τροποποιήσεων της κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία **2011/92/ΕΕ**.

Μετά την πάροδο τριακονταετίας από την έναρξη εφαρμογής της Οδηγίας ΕΠΕ, με γνώμονα τη βελτίωση της ποιότητας της διαδικασίας εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, την ευθυγράμμιση της εν λόγω διαδικασίας με τις αρχές της «έξυπνης νομοθέτησης» και την αύξηση της συνοχής με τα άλλα νομοθετήματα και τις πολιτικές της Ένωσης, δρομολογήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η πρώτη τροποποίηση της Οδηγίας 2011/92/ΕΕ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον στις 26.10.2012. Στις 15 Μαΐου 2014 τέθηκε σε ισχύ η Οδηγία **2014/52/ΕΕ**, η οποία εισήγαγε τις τροποποιήσεις της Οδηγίας ΕΠΕ.

Σήμερα στην Ελληνική επικράτεια, για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 4014/11 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 209/Α/2011), με τον οποίο απλοποιήθηκαν οι διαδικασίες της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων.

Σύμφωνα με το Ν. 4014/2011 και τη νομοθεσία περί κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων, όλα τα δημόσια και ιδιωτικά έργα και οι δραστηριότητες για τα οποία απαιτείται η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης κατατάσσονται σε δυο κατηγορίες (Α και Β), ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. Η κατηγορία Α, περιλαμβάνει έργα και δραστηριότητες τα οποία ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και για τα οποία απαιτείται η διεξαγωγή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ). Η κατηγορία Α υποδιαιρείται σε δύο υποκατηγορίες τις Α1 και Α2. Στην υποκατηγορία Α1 κατατάσσονται τα έργα και οι δραστηριότητες που ενδέχεται να προκαλέσουν πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, ενώ στην υποκατηγορία Α2 κατατάσσονται τα έργα και οι δραστηριότητες που ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Η κατηγορία Β περιλαμβάνει τα έργα και τις δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται από τοπικές και μη σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Τα έργα της Κατηγορίας Β υπόκεινται σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) και για αυτά δεν απαιτείται η εκπόνηση ΜΠΕ.

Σήμερα για την κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων ισχύει η υπ' αριθμ. ΔΙΠΑ/οικ. 37674/27.7.2016 περί «Κατάταξης δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει», η οποία τροποποιεί και κωδικοποιεί την ΥΑ 1958/2012. Τέλος, η ΥΑ 37674/2016 τροποποιήθηκε δύο φορές, με την ΥΑ οικ. 2307/2018 (ΦΕΚ 439/Β'/14.2.2018) και την ΥΑ υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/64001/2029/2018 (ΦΕΚ 4420/Β'/04.10.2018).

Σύμφωνα με την παραπάνω εν ισχύ ΥΑ τα έργα και οι δραστηριότητες κατατάσσονται στις παρακάτω δώδεκα (12) Ομάδες έργων:

- Ομάδα 1^η: Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών,
- Ομάδα 2^η: Υδραυλικά έργα,
- Ομάδα 3^η: Λιμενικά έργα,
- Ομάδα 4^η: Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών,
- Ομάδα 5^η: Εξορυκτικές δραστηριότητες,
- Ομάδα 6^η: Τουριστικές εγκαταστάσεις και έργα αστικής ανάπτυξης, κτιριακού τομέα, αθλητισμού και αναψυχής,
- Ομάδα 7^η: Πτηνοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις,
- Ομάδα 8^η: Υδατοκαλλιέργειες,
- Ομάδα 9^η: Βιομηχανικές και συναφείς εγκαταστάσεις,
- Ομάδα 10^η: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας,
- Ομάδα 11^η: Μεταφορά ενέργειας, καυσίμων και χημικών ουσιών και
- Ομάδα 12^η: Ειδικά έργα.

2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αντικείμενο εξέτασης του **Σταδίου 1** του παρόντος έργου αποτελούν τα έργα και οι δραστηριότητες της ΥΑ αριθμ. ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 (ΦΕΚ 2471/Β'/10.08.2016) «*Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011)*» όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ αριθμ. οικ. 2307/2018 (ΦΕΚ 439/Β'/14.02.2018) και την ΥΑ υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/64001/2029/2018 (ΦΕΚ 4420/Β'/04.10.2018), που κατατάσσονται στις παρακάτω επιλεγείσες Ομάδες:

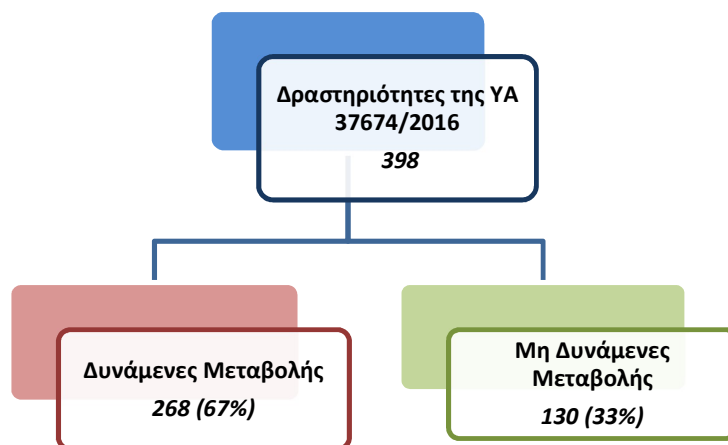
- Ομάδα 1^η: Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών,
- Ομάδα 2^η: Υδραυλικά έργα,
- Ομάδα 3^η: Λιμενικά έργα,
- Ομάδα 4^η: Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών,
- Ομάδα 5^η: Εξορυκτικές δραστηριότητες,
- Ομάδα 6^η: Τουριστικές εγκαταστάσεις και έργα αστικής ανάπτυξης, κτιριακού τομέα, αθλητισμού και αναψυχής,
- Ομάδα 8^η: Υδατοκαλλιέργειες,
- Ομάδα 9^η: Βιομηχανικές και συναφείς εγκαταστάσεις,
- Ομάδα 10^η: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας,
- Ομάδα 11^η: Μεταφορά ενέργειας, καυσίμων και χημικών ουσιών

Στόχος του Σταδίου αυτού είναι η εξέταση των επί μέρους έργων και δραστηριοτήτων που ανήκουν στις παραπάνω Ομάδες και η αντιστοίχισή τους με εκείνων της Οδηγίας 2011/92/ΕΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την 2014/52/ΕΕ, σχετικά με την Εκτίμηση των Επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον. Η διαδικασία αυτή οδήγησε στην καταγραφή των έργων και δραστηριοτήτων και του τρόπου που αυτά έχουν κατηγοριοποιηθεί στην Ελληνική νομοθεσία, ώστε να αναδειχθούν δραστηριότητες δυνάμενες μεταβολής, πάντα σε συμφωνία με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας, με απώτερο στόχο αυτές να αξιολογηθούν από τη Διοίκηση προς την κατεύθυνση ελάφρυνσης του αδειοδοτικού φόρτου.

Από το σύνολο των 398 δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στις 10 επιλεγείσες Ομάδες της ελληνικής νομοθεσίας, αξιολογήθηκε κάθε έργο/δραστηριότητα (α/α) χωριστά και αντιστοιχήθηκε σε συγκεκριμένο έργο/δραστηριότητα του Παραρτήματος Ι ή ΙΙ της Οδηγίας.

Μετά την ως άνω αντιστοίχιση, τα έργα και οι δραστηριότητες χωρίστηκαν σε δύο γενικές κατηγορίες, στις **Μη Δυνάμενες Μεταβολής** (ΜΔΜ, 130 έργα/δραστηριότητες) και στις **Δυνάμενες Μεταβολής** (ΔΜ, 268 έργα/δραστηριότητες), όπως φαίνεται και στο **Σχήμα 2-1** που ακολουθεί. Ως **Μη Δυνάμενες Μεταβολής** χαρακτηρίζονται εκείνα τα έργα/ δραστηριότητες που έχουν κατηγοριοποιηθεί στο σύνολό τους στην Κατηγορία Β της ελληνικής νομοθεσίας ή εμπίπτουν στους περιορισμούς του Παραρτήματος Ι της ευρωπαϊκής Οδηγίας, ενώ ως **Δυνάμενες Μεταβολής** περιγράφονται τα έργα και οι δραστηριότητες που δεν εμπίπτουν στους περιορισμούς του

Παραρτήματος Ι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας ΕΠΕ και δεν έχουν κατηγοριοποιηθεί στο σύνολό τους στην Κατηγορία Β της ελληνικής νομοθεσίας, ώστε να υπόκεινται σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), (δηλαδή το σύνολο των υπόλοιπων δραστηριοτήτων).

Σχήμα 2-1: Κατάταξη δραστηριοτήτων σε Δυνάμενες και Μη Δυνάμενες Μεταβολής

Αναλυτική καταγραφή των ως άνω δραστηριοτήτων, δίνεται στο **Παράρτημα 4.1** της Μελέτης.

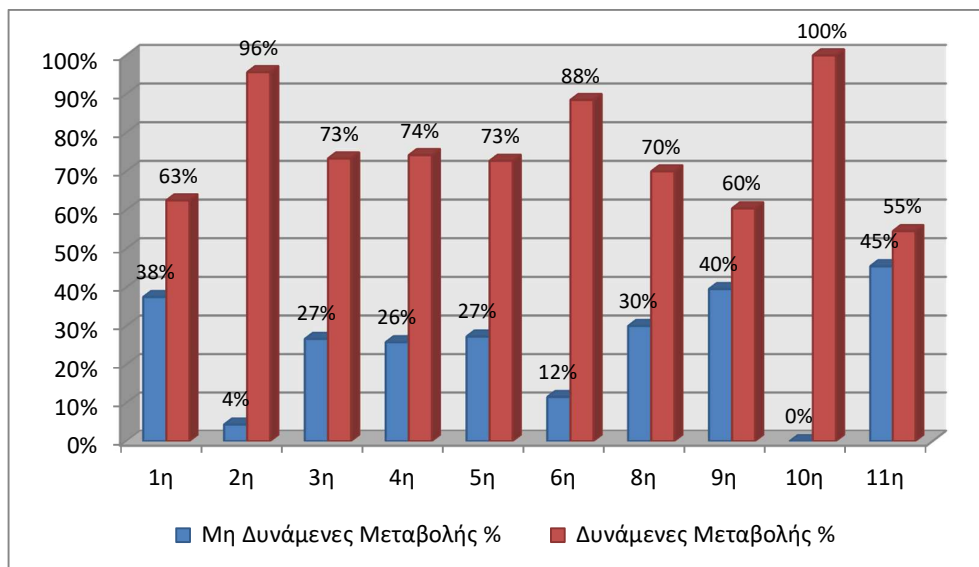
Στο **Σχήμα 2-2**, παρουσιάζονται τα ποσοστά των έργων/δραστηριοτήτων Δυνάμενων και Μη Δυνάμενων Μεταβολής για τις 10 Ομάδες Έργων που εξετάστηκαν στο πλαίσιο της παρούσας Μελέτης.

Πιο συγκεκριμένα, όπως φαίνεται και στο **Σχήμα 2-2**, τα μεγαλύτερα ποσοστά δραστηριοτήτων «Μη Δυνάμενων Μεταβολής» καταγράφονται στις Ομάδες:

- ✓ 11. «Μεταφορά ενέργειας καυσίμων και χημικών ουσιών», σε ποσοστό **45%**
- ✓ 9. «Βιομηχανικές και συναφείς εγκαταστάσεις», σε ποσοστό **40%**
- ✓ 1. «Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών», σε ποσοστό **38%**

Αντίθετα, τα μεγαλύτερα ποσοστά δραστηριοτήτων «Δυνάμενων Μεταβολής» καταγράφονται στις Ομάδες:

- ✓ 10. «Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας», σε ποσοστό **100%**
- ✓ 2. «Υδραυλικά έργα», σε ποσοστό **96%**
- ✓ 6. «Τουριστικές εγκαταστάσεις και έργα αστικής ανάπτυξης, κτιριακού τομέα, αθλητισμού και αναψυχής», σε ποσοστό **88%**

Σχήμα 2-2: Κατανομή των δραστηριοτήτων βάσει του χαρακτηρισμού τους ως Δυνάμενες και μη Δυνάμενες Μεταβολής, ανά εξετασθείσα Ομάδα έργου

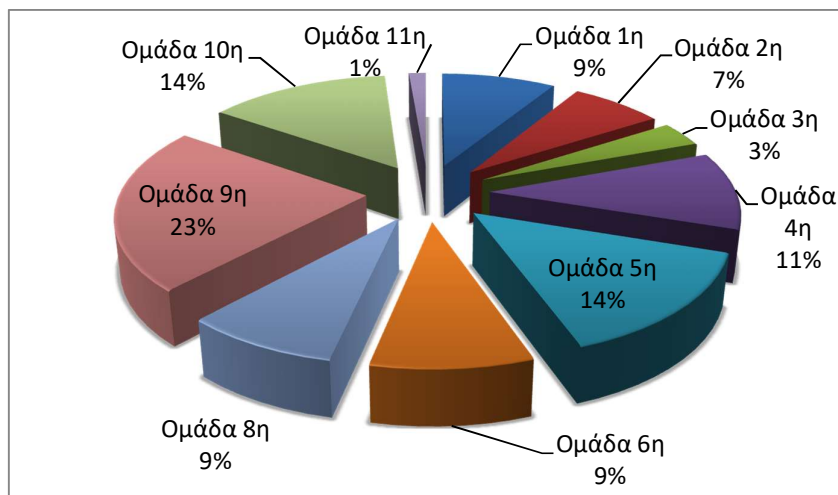
3. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Αντικείμενο του **Σταδίου 2** του έργου αποτελεί η αξιολόγηση της **χρονικής διάρκειας** της περιβαλλοντικής αδειοδότησης ενός αντιπροσωπευτικού δείγματος **1.140 Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ)**. Το δείγμα αυτό επελέγη από ένα σύνολο 5.330 αποφάσεων που έχουν εκδοθεί από τον **01.2014 έως τον 12.2017**, στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν. 4014/2011. Οι ως άνω αποφάσεις είναι αναρτημένες στην επίσημη ιστοσελίδα του πρώην ΥΠΕΚΑ (<http://aepe.ypeka.gr/>) και αφορούν τις Ομάδες 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 και 11 της ΥΑ αριθμ. ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 (ΦΕΚ 2471/Β'/10.08.2016), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Οι ΑΕΠΟ που εξετάστηκαν αφορούν τόσο σε **νέες άδειες** όσο και σε **ανανεώσεις/τροποποιήσεις** ήδη εγκεκριμένων ΑΕΠΟ μετά την υποβολή Φακέλου ή ΜΠΕ, για τις **Υποκατηγορίες Α1 και Α2**.

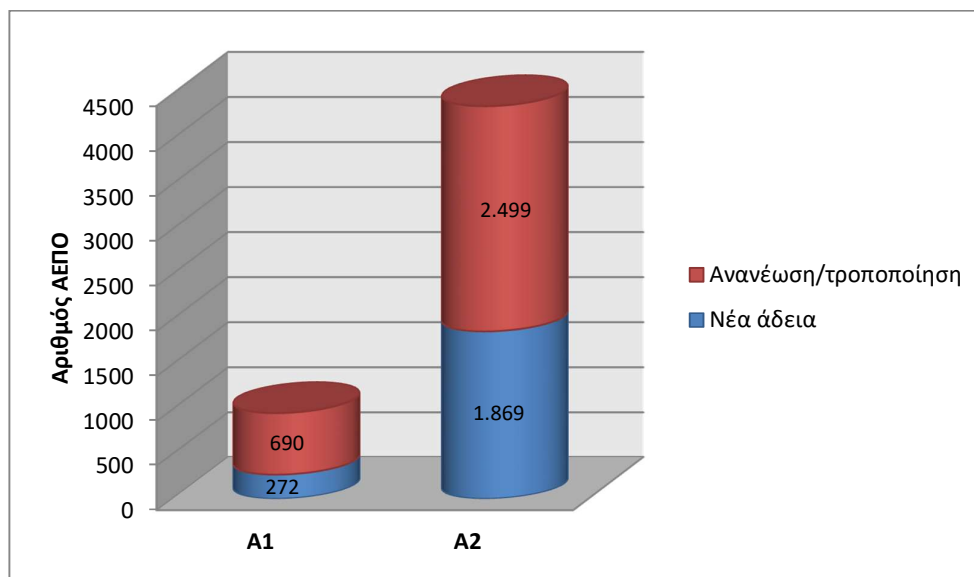
Στόχος του Σταδίου αυτού είναι να αξιολογηθεί ποσοτικά και ποιοτικά η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ως προς τη χρονική της διάρκεια, και να συγκριθούν τα αποτελέσματα από τη στατιστική ανάλυση του δείγματος με τους **θεσμοθετημένους χρόνους** που ορίζονται στο Ν. 4014/2011. Σκοπός αυτής της ανάλυσης είναι μέσα από την εμπειρική αξιολόγηση των πραγματικών χρόνων αδειοδότησης που καταγράφηκαν τα τελευταία χρόνια και λαμβάνοντας υπόψη τις διοικητικές, οργανωτικές και ευρύτερες νομοθετικές μεταβολές που εφαρμόστηκαν την ίδια περίοδο να εντοπιστούν περιοχές βελτιώσεων, εφόσον υπάρχουν, και συγκεκριμένες προτάσεις εφαρμογής.

Για την επιλογή του αντιπροσωπευτικού δείγματος Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων ακολουθήθηκε η μέθοδος της **στρωματοποιημένης δειγματοληψίας**. Το μέγεθος του δείγματος σε κάθε στρώμα καθορίστηκε με αναλογικό καταμερισμό, ενώ το δείγμα σε κάθε στρώμα επιλέχθηκε με τη μέθοδο της απλής τυχαίας δειγματοληψίας. Τα κριτήρια τα οποία λήφθηκαν υπόψη στην επιλογή του δείγματος ήταν τα ακόλουθα:

- ✓ Ποσοστό συμμετοχής της κάθε Ομάδας Έργου στο σύνολο των εγκεκριμένων ΑΕΠΟ (Σχήμα 3-1).
- ✓ Ποσοστό των ΑΕΠΟ που αφορούν σε έργα Υποκατηγορίας Α1 και Α2 (Σχήμα 3-2).
- ✓ Ποσοστό των ΑΕΠΟ που αφορούν σε νέες άδειες ή σε ανανεώσεις/τροποποιήσεις για έργα Υποκατηγορίας Α1 και Α2 (Σχήμα 3-2).
- ✓ Ποσοστό συμμετοχής της κάθε Περιφέρειας για τις ΑΕΠΟ έργων Υποκατηγορίας Α2.

Σχήμα 3-1: Ποσοστό συμμετοχής εξεταζόμενων Ομάδων έργου στο σύνολο των ΑΕΠΟ για τα έτη 2014-2017

Σχήμα 3-2: Αριθμός των ΑΕΠΟ στις Υποκατηγορίες A1 και A2, και τον τύπο άδειας (Νέα άδεια ή Ανανέωση/τροποποίηση) για τα έτη 2014-2017

Από το αρχικό εξεταζόμενο δείγμα, οι 900 περίπου ΑΕΠΟ αξιολογήθηκαν τελικά για τη στατιστική συμπερασματολογία, ενώ ο κύριος λόγος που δεν αξιοποιήθηκε το υπόλοιπο δείγμα οφείλεται στο γεγονός ότι οι Αποφάσεις αυτές αφορούσαν **επέκταση** της χρονικής διάρκειας ήδη εκδοθείσας ΑΕΠΟ, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2, παρ.8γ, του Ν. 4014-2011, σύμφωνα με την οποία «*Η διάρκεια των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ΑΕΠΟ παρατείνεται μέχρι τη συμπλήρωση δεκαετίας από την έκδοσή τους εφόσον δεν έχει επέλθει ουσιαστική μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκαν*».

Σύμφωνα με το Ν. 4014/2011, οι χρόνοι που προβλέπονται ανά Υποκατηγορία και τύπο άδειας για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων δίνονται στον **Πίνακα 3-1**.

Πίνακας 3-1: Θεσμοθετημένοι χρόνοι περιβαλλοντικής αδειοδότησης, βάσει του Ν. 4014/2011, ανά κατηγορία και τύπο άδειας

Τύπος άδειας	Υποκατηγορία	A1	A2
	Νέα άδεια		109 εργάσιμες ημέρες
Ανανέωση/τροποποίηση (με υποβολή Φακέλου)		25 εργάσιμες ημέρες	25 εργάσιμες ημέρες

Για τις περιπτώσεις ανανέωσης/τροποποίησης ΑΕΠΟ με υποβολή ΜΠΕ η διαδικασία που ακολουθείτε είναι όμοια με αυτή της υποβολής ΜΠΕ για νέα άδεια, οπότε ακολουθούνται οι θεσμοθετημένοι χρόνοι της νέας άδειας για τις υποκατηγορίες A1 και A2 αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι λόγω της μη κανονικότητας των δεδομένων που αφορούν τη χρονική διάρκεια περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η μέση τιμή και η τυπική απόκλιση δεν αποτελούν τα καταλληλότερα μέτρα για την περιγραφή της στατιστικής κατανομής αυτών, καθώς επηρεάζονται σημαντικά από τις ακραίες τιμές. Για το λόγο αυτό στην παρούσα μελέτη αποφασίστηκε να μην αφαιρεθούν οι ακραίες τιμές, καθώς αποτελούν αντικείμενο της αξιολόγησης και υπάρχουν σε πληθώρα στα δεδομένα.

Εφαρμόστηκε εναλλακτικά η χρήση της **διαμέσου** (median) και της **διάμεσης απόλυτης απόκλισης** (median absolute deviation –MAD) των τιμών που καταγράφηκαν. Η διάμεσος είναι η μεσαία παρατήρηση των διατεταγμένων παρατηρήσεων σε αύξουσα σειρά και συνεπώς το μέγεθος αυτό δεν επηρεάζεται από ακραίες τιμές.

Μετά την εξέταση του δείγματος, προέκυψε ότι για την **Υποκατηγορία A1**, συνολικά για νέες άδειες και ανανεώσεις/τροποποιήσεις, οι χρόνοι που καταγράφηκαν για **148** από τις εξετασθείσες **ΑΕΠΟ είναι σημαντικά μεγαλύτεροι του προβλεπόμενου ορίου** και μόνο οι **3 είναι εντός ορίου**. Ομοίως, από την **Υποκατηγορία A2** οι χρόνοι για **663 ΑΕΠΟ** είναι σημαντικά μεγαλύτεροι του **προβλεπόμενου ορίου** και οι **75 εντός ορίου**. Καταγράφηκαν δηλαδή σημαντικές καθυστερήσεις έναντι των χρόνων που προβλέπονται στην Περιβαλλοντική Νομοθεσία.

Στον **Πίνακα 3-2** συνοψίζονται οι διάμεσοι των τιμών της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης των εξεταζόμενων Ομάδων για το σύνολο των ΑΕΠΟ του δείγματος.

Πίνακας 3-2: Οι διάμεσοι της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εργάσιμες ημέρες, των εξεταζόμενων Ομάδων έργου ανά τύπο και υποκατηγορία (σε παρένθεση οι θεσμοθετημένοι χρόνοι σε εργάσιμες ημέρες)

			Ομάδα Έργου										
			1η	2η	3η	4η	5η	6η	8η	9η	10η	11η	Σύνολο
A1	Νέα Άδεια	ΜΠΕ (109)	383	413	503	179	345	446	420	114	892	738	468
	Ανανέωση /τροποποίηση	ΜΠΕ (109)	268	-	-	232	713	347	-	-	-	-	347
		Φάκελος (25)	234	292	224	86	226	114	204	105	239	150	185
A2	Νέα Άδεια	ΜΠΕ (84)	278	364	322	304	301	253	362	230	379	259	297
	Ανανέωση /τροποποίηση	ΜΠΕ (84)	131	263	303	175	136	202	271	149	199	-	181
		Φάκελος (25)	236	101	375	93	88	116	150	68	61	95	94

Όσον αφορά στην **Υποκατηγορία A1**, για την περίπτωση νέας άδειας, τη μεγαλύτερη διάμεση τιμή της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης έχει η **Ομάδα 10**, «Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας», 892 εργάσιμες ημέρες, και τη μικρότερη η **Ομάδα 9**, «Βιομηχανικές και συναφείς εγκαταστάσεις», 114 εργάσιμες ημέρες. Αντίστοιχα, για την περίπτωση ανανέωσης/τροποποίησης με υποβολή ΜΠΕ τη μεγαλύτερη διάμεση τιμή έχει η **Ομάδα 5**, «Εξορυκτικές δραστηριότητες», 713 εργάσιμες ημέρες, ενώ με υποβολή Φακέλου η **Ομάδα 2**, «Υδραυλικά έργα», 292 εργάσιμες ημέρες.

Όσον αφορά στην **Υποκατηγορία A2**, για την περίπτωση νέας άδειας, τη μεγαλύτερη διάμεση τιμή της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης έχει επίσης η **Ομάδα 10**, 379 εργάσιμες ημέρες, και τη μικρότερη η **Ομάδα 9**, «Βιομηχανικές και συναφείς εγκαταστάσεις», 230 εργάσιμες ημέρες. Αντίστοιχα, για την περίπτωση ανανέωσης/τροποποίησης με υποβολή ΜΠΕ τη μεγαλύτερη διάμεση τιμή έχει η **Ομάδα 8**, «Υδατοκαλλιέργειες», 271 εργάσιμες ημέρες, ενώ με υποβολή Φακέλου η **Ομάδα 3**, «Λιμενικά έργα», 375 εργάσιμες ημέρες.

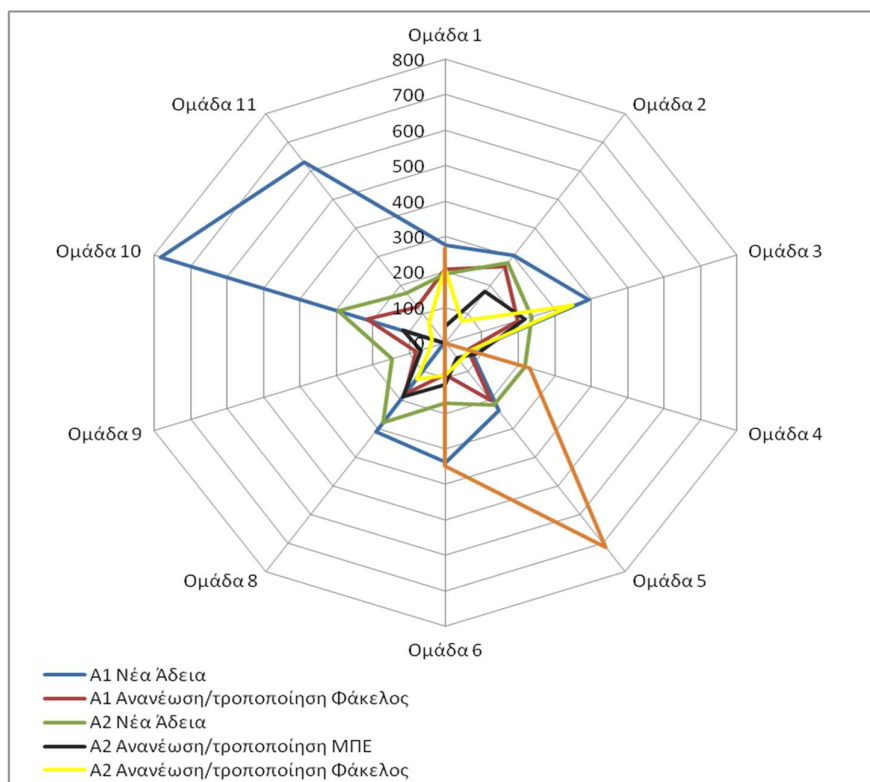
Σημειώνεται ότι η συνολική διάμεσος της διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης με ΜΠΕ και για τις δύο Υποκατηγορίες, για όλους τους τύπους αδειών και για το σύνολο των εξεταζόμενων Ομάδων, εξαιρώντας δηλαδή τις περιπτώσεις ανανέωσης/τροποποίησης με φάκελο, ανέρχεται σε **288 εργάσιμες ημέρες**.

Η μέση διάρκεια της διαδικασίας ΕΠΕ στα ΚΜ την περίοδο 2005-2008, αν εξαιρεθεί το screening, εκτιμάται κατά μέσο όρο περίπου στους **10,1 μήνες** (GHK 2010). Η ήδη μεγαλύτερη διάμεση τιμή της χρονικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης που καταγράφεται στην Ελλάδα την περίοδο 2014-2017 για το σύνολο των εξετασθέντων έργων σε σχέση με τα υπόλοιπα ΚΜ θα ήταν ακόμα μεγαλύτερη, εάν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι 288 αφορούν εργάσιμες ημέρες και όχι ημερολογιακές και επίσης ότι η ως άνω τιμή αναφέρεται στη διάμεσο της διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης και όχι στη μέση τιμή αυτής.

Όπως φαίνεται στο **Σχήμα 3-3**, μετά την εξέταση της απόκλισης της χρονικής διάρκειας έκδοσης ΑΕΠΟ από τα προβλεπόμενα όρια, προέκυψε ότι οι ΑΕΠΟ με τη μεγαλύτερη απόκλιση από τα προβλεπόμενα όρια αφορούν ΑΕΠΟ για έργα στην **Υποκατηγορία Α1** και για **νέες άδειες**. Η διάμεση τιμή της απόκλισης όλων των ομάδων στην Υποκατηγορία Α1 και στον τύπο νέες άδειες από τους θεσμοθετημένους χρόνους είναι 359 ημέρες, με τις μεγαλύτερες αποκλίσεις να παρουσιάζουν οι **Ομάδες 10**, «Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας», **11** «Μεταφορά ενέργειας καυσίμων και χημικών ουσιών» και **3** «Λιμενικά έργα».

Αμέσως μετά, οι Ομάδες με τη μεγαλύτερη απόκλιση αφορούν ΑΕΠΟ που ανήκουν στην **Υποκατηγορία Α2** και ομοίως στον τύπο **νέες άδειες**. Η διάμεση τιμή της απόκλισης όλων των ομάδων στην Υποκατηγορία Α2 και στον τύπο νέες άδειες είναι 212,5 ημέρες, με τις μεγαλύτερες αποκλίσεις να παρουσιάζουν οι **Ομάδες 10** «Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας», **2** «Υδραυλικά έργα» και **8** «Υδατοκαλλιέργειες». Ακολουθούν η πλειοψηφία των Ομάδων με τις ΑΕΠΟ να ανήκουν στην **Υποκατηγορία Α1** και στον τύπο **ανανέωση/τροποποίηση με Φάκελο**.

Τη **μικρότερη απόκλιση** έχουν οι Ομάδες έργου με τις ΑΕΠΟ να ανήκουν στην **Υποκατηγορία Α2** και στον τύπο **ανανέωση/τροποποίηση με ΜΠΕ και Φάκελο**.

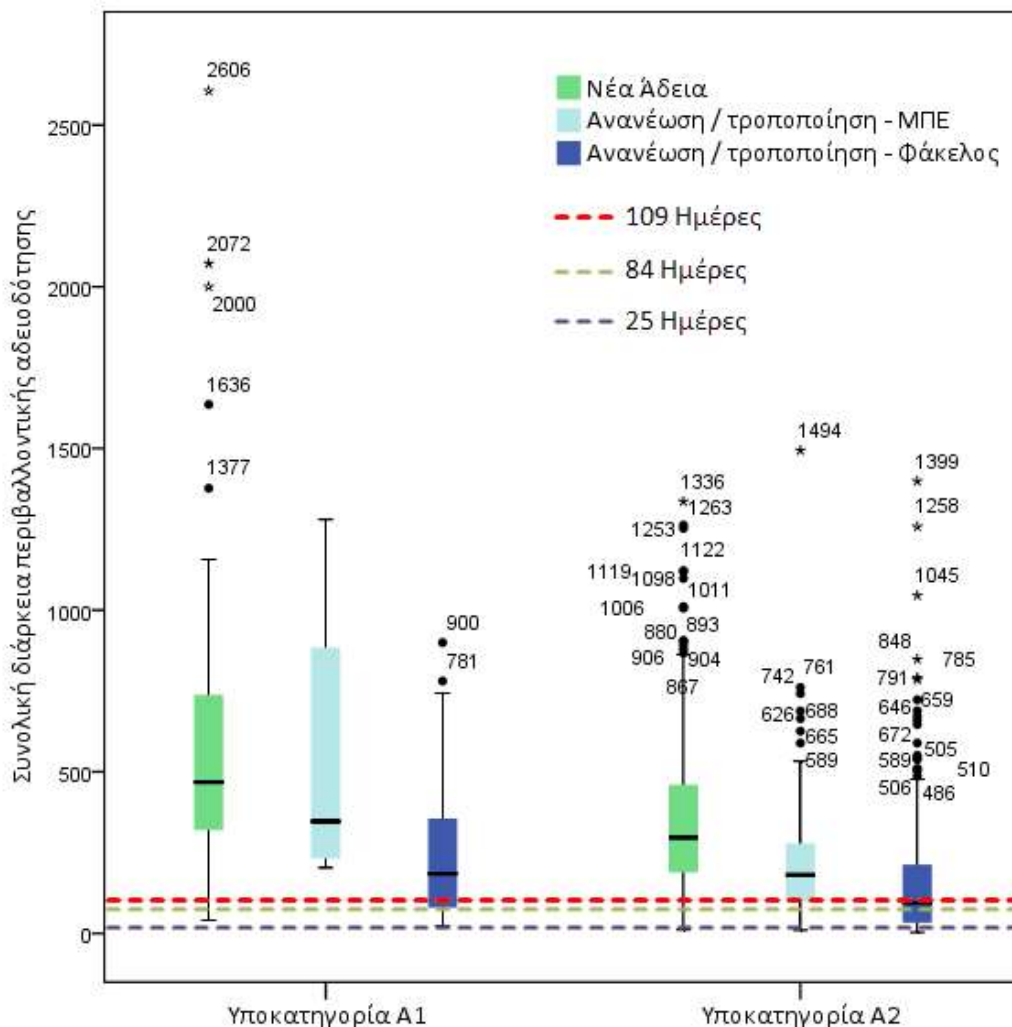

Σχήμα 3-3: Αραχνοειδές διάγραμμα ποσοτικοποίησης των αποκλίσεων των ομάδων από τα προβλεπόμενα όρια. Στον άξονα του Υ απεικονίζεται ο αριθμός των ημερών των αποκλίσεων

Στο **Σχήμα 3-4** απεικονίζεται η κατανομή της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης για τις δύο υποκατηγορίες Α1 και Α2 ανά τύπο άδειας.

Η βάση σε κάθε ορθογώνιο παραλληλόγραμμο απεικονίζει το πρώτο τεταρτημόριο Q_1 , ενώ η κορυφή το τρίτο τεταρτημόριο Q_3 της συνολικής διάρκειας για τις δύο υποκατηγορίες και κάθε τύπο άδειας. Η γραμμή εντός του παραλληλογράμμου απεικονίζει τη διάμεσο των παρατηρήσεων, το ανώτερο φράγμα (T) για κάθε τύπο άδειας δίνεται από τη σχέση $Q_3 + 1.5(Q_3 - Q_1)$ και το κατώτερο φράγμα από την σχέση $Q_1 - 1.5(Q_3 - Q_1)$. Εντός του ανώτερου και του κατώτερου φράγματος T βρίσκεται περίπου το 95% των παρατηρήσεων. Τα σύμβολα της τελείας και του αστέρα εισάγονται για να υποδείξουν ακραίες και πολύ ακραίες τιμές.

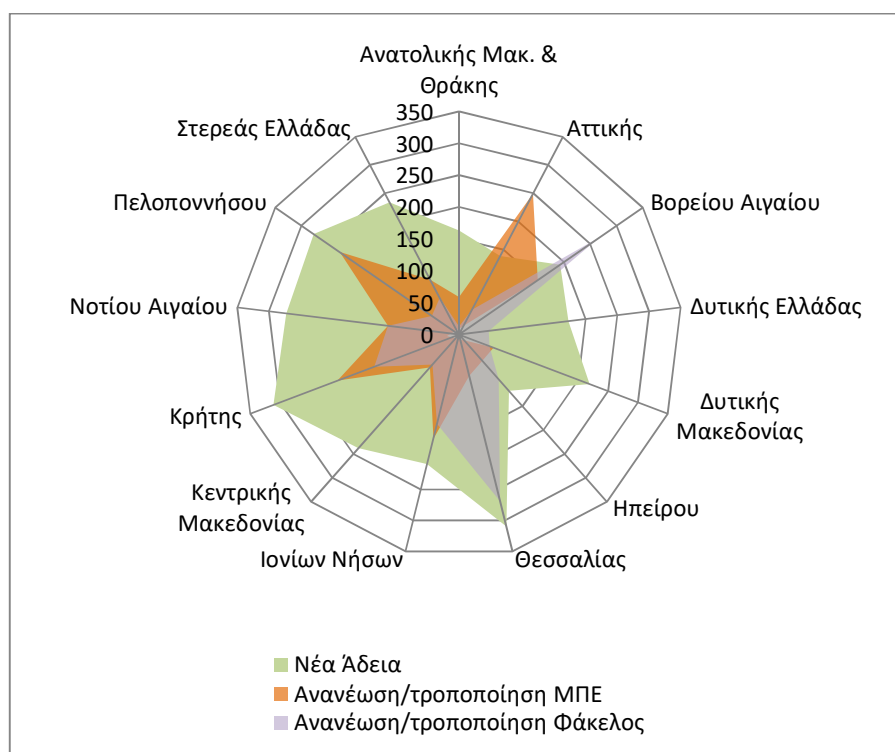

Σχήμα 3-4: Διάγραμμα πλαισίου και απολήξεων (BoxPlot) της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης ανά υποκατηγορία και τύπο άδειας

Από τα παραπάνω στοιχεία κατ' αρχήν διαφαίνονται οι καθυστερήσεις που καταγράφονται στη χρονική διάρκεια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έναντι των θεσμοθετημένων χρόνων για τις ΑΕΠΟ που εξετάστηκαν την περίοδο 2014-2017. Η συνολική διάμεσος της διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης με ΜΠΕ για τις υποκατηγορίες A1 και A2, για όλους τους τύπους

αδειών και για το σύνολο των εξεταζόμενων Ομάδων, εξαιρώντας δηλαδή τις περιπτώσεις ανανέωσης/τροποποίησης με φάκελο, ανέρχεται όπως έχει ήδη αναφερθεί σε **288 εργάσιμες ημέρες, έναντι των 109 και 84** εργάσιμων ημερών που προβλέπονται από τη Νομοθεσία για τα έργα υποκατηγορίας **A1** και **A2**, αντίστοιχα.

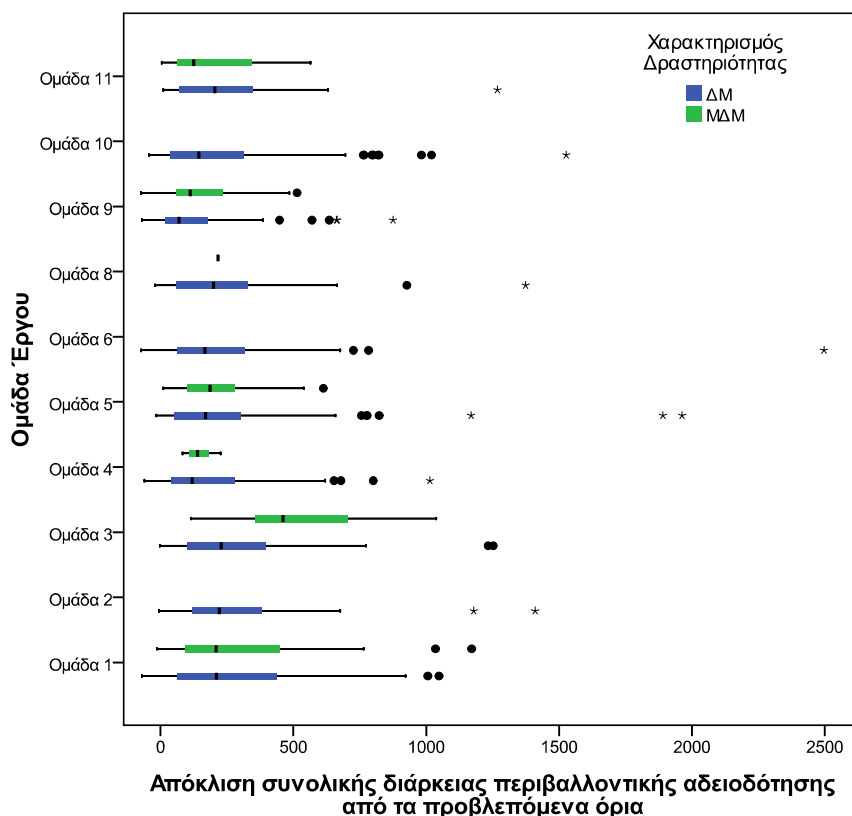
Όσον αφορά στην κατανομή με βάση τις Περιφέρειες, βλ. **Σχήμα 3-5**, προκύπτει ότι οι δύο Περιφέρειες με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στο ΑΕΠ της χώρας, δηλαδή η **Αττική** (47,9%) και η **Κεντρική Μακεδονία** (13,5%), που μαζί με την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας-Θράκης (3,8%) συγκροτούν την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας-Θράκης, παρουσιάζουν **μικρότερες αποκλίσεις** όσον αφορά στη συνολική διάρκεια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης σε σχέση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες. Οι Περιφέρειες με τις **μεγαλύτερες αποκλίσεις** ως προς τη χρονική διάρκεια, που είναι η Περιφέρεια **Κρήτης** και η Περιφέρεια **Θεσσαλίας**, που μαζί με την Περιφέρεια **Στερεάς Ελλάδας** συγκροτούν την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας, έχουν παραπλήσια συμμετοχή στο ΑΕΠ της χώρας, περίπου 5%.

Σχήμα 3-5: Αραχνοειδές διάγραμμα ποσοτικοποίησης των αποκλίσεων για τις ΑΕΠΟ Υποκατηγορίας A2 από τα προβλεπόμενα όρια. Στον άξονα του Y απεικονίζεται ο αριθμός των ημερών των αποκλίσεων

Αναφορικά με τον έλεγχο της επίδρασης του χαρακτηρισμού δραστηριότητας των ΑΕΠΟ (Δυνάμενες Μεταβολής και Μη Δυνάμενες Μεταβολής) στην απόκλιση της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης από τα θεσμοθετημένα όρια (βλ. **Σχήμα 3-6**) προέκυψε ότι οι ΑΕΠΟ οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως Δυνάμενες Μεταβολής δεν αναμένεται να έχουν μεγαλύτερη διάρκεια έκδοσης από τις ΑΕΠΟ που έχουν χαρακτηριστεί ως Μη Δυνάμενες

Μεταβολής. Σημειώνεται ότι το **90,32%** του δείγματος των ΑΕΠΟ που εξετάστηκαν χαρακτηρίζονται ως Δυνάμενες Μεταβολής.

Σχήμα 3-6: Διάγραμμα πλαισίου και απολήξεων (BoxPlot) της απόκλισης της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης ανά ομάδα έργου και είδος, Δυνάμενη Μεταβολής και Μη Δυνάμενη Μεταβολής, δραστηριότητας

Παράλληλα, συνεκτιμώντας τα πορίσματα των Σταδίων 1 και 2 και προκειμένου για την κατά το δυνατόν ελάφρυνση του διοικητικού φόρτου περιβαλλοντικής αδειοδότησης, από το δείγμα των ΑΕΠΟ που εξετάστηκαν εντοπίστηκαν αυτές οι ΔΜ δραστηριότητες που εμφανίζουν τη μεγαλύτερη συχνότητα υποβολής αιτημάτων προς αδειοδότηση στις αρμόδιες αρχές.

Για τον λόγο αυτό καταγράφηκαν για κάθε Ομάδα έργου οι πέντε (5) πρώτες δραστηριότητες με τη μεγαλύτερη συχνότητα υποβολής αιτημάτων προς περιβαλλοντική αδειοδότηση, και ελέγχθηκε κατά πόσον οι δραστηριότητες αυτές ανήκουν στην κατηγορία των ΔΜ. Στην περίπτωση που υπήρχε δραστηριότητα από την κατηγορία των ΜΔΜ επιλέχθηκε η αμέσως επόμενη δραστηριότητα ΔΜ με τη μεγαλύτερη συχνότητα υποβολής αιτημάτων.

Για το σύνολο κάθε φορά των αιτημάτων από κάθε δραστηριότητα καταγράφηκαν και οι διάμεσοι της χρονικής διάρκειας αδειοδότησης και συγκρίθηκαν με τις συνολικές διαμέσους της αντίστοιχης Ομάδας έργου.

Προέκυψε έτσι ο Πίνακας 3-3, όπου παρουσιάζονται οι 50 δραστηριότητες για τις οποίες, με βάση την παραπάνω μεθοδολογία, κατατίθενται συχνότερα αιτήματα προς περιβαλλοντική αδειοδότηση. Σημειώνεται ότι στην αξιολόγηση αυτή έχουν περιληφθεί οι ΑΕΠΟ και των δύο Υποκατηγοριών Α1, Α2, τόσο για νέες άδειες όσο και για και ανανεώσεις /τροποποιήσεις με ΜΠΕ και Φακέλους. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, οι ΑΕΠΟ για αυτές τις δραστηριότητες παρουσιάζουν στο 64% των περιπτώσεων υψηλούς χρόνους συνολικής διάρκειας ολοκλήρωσης του αιτήματος, ειδικότερα συγκρινόμενες με τις αντίστοιχες τιμές χρονικής διάρκειας για τις επί μέρους Ομάδες, όπου ανήκουν.

Παράλληλα, εντοπίστηκαν και οι 12 πρώτες ΔΜ δραστηριότητες, ανεξαρτήτως Ομάδας, που αποτελούν και το 50% του συνόλου των αιτημάτων των ΔΜ δραστηριοτήτων του δείγματος. Οι δραστηριότητες αυτές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3-4 που ακολουθεί.

Πίνακας 3-3: Δραστηριότητες εξεταζόμενων Ομάδων έργου με συγκριτικά μεγαλύτερο αριθμό αιτημάτων

α/α	αρ. δραστηρ.	Περιγραφή	Συχνότητα εμφάνισης στο δείγμα	Διάρκεια συνολικής Διάρκειας Π.Α. (εργάσιμες ημέρες)
Δραστηριότητες Ομάδας 1 «Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών» (Διάρκεια τιμή χρόνου περιβαλλοντικής αδειοδότησης Ομάδας 1: 284)				
1η	5	Οδός μεταξύ επαρχιών/οικισμών	23 αιτήματα	310
2η	4	Οδός μεταξύ νομών/επαρχιών με Λ<4	11 αιτήματα	244
3η	20	Σιδηρόδρομοι υπεραστικού ή προαστιακού χαρακτήρα	9 αιτήματα	367
4η	24	Αερολιμένες εμπορικής και επιβατικής κίνησης	9 αιτήματα	246
5η	6	Οδός μεταξύ μικρών οικισμών	6 αιτήματα	149
Δραστηριότητες Ομάδας 2 «Υδραυλικά έργα» (Διάρκεια τιμή χρόνου περιβαλλοντικής αδειοδότησης Ομάδας 2: 296)				
1η	15	α. Αντιπλημμυρικά έργα και έργα διευθέτησης της ροής των υδάτων (εφεξής «αντιπλημμυρικά έργα»), όπως: διαμόρφωση διατομής με επένδυση ή μη, ... τμήμα υδατορέματος κλπ β. Άρση προσχώσεων από διευθετημένο τμήμα υδατορέματος.	17 αιτήματα	228
2η	6	Υδρογεωτρήσεις και φρέατα κάθε χρήσης (εφεξής «υδρογεωτρήσεις»)	11 αιτήματα	398
3η	1	Φράγματα και αναβαθμοί εντός κοίτης υδατορεμάτων (εφεξής «φράγματα»), κάθε είδους και χρήσης, όπως: ταμίευσης, εκτροπής, ..., θυροφράγματα κλπ	8 αιτήματα	374
4η	2	Έργα ταμίευσης υδάτων (εφεξής «ταμιευτήρες»), όπως: ταμιευτήρες φραγμάτων, λιμνοδεξαμενές, ομβροδεξαμενές και υδατοδεξαμενές κλπ	7 αιτήματα	296
5η	3	Υδροληψία ή εκτροπή νερού από υδατορέματα με οποιοδήποτε τρόπο (εφεξής «υδροληψία από υδατορέματα»), όπως: με φράγμα ταμίευσης ... άντληση κλπ	6 αιτήματα	515
6η	5	Υδρομαστεύσεις πηγών	6 αιτήματα	430
Δραστηριότητες Ομάδας 3 «Λιμενικά έργα» (Διάρκεια τιμή χρόνου περιβαλλοντικής αδειοδότησης Ομάδας 3: 303)				
1η	1	Εμπορικοί και επιβατικοί λιμένες	11 αιτήματα	226

α/α	αρ. δραστηρ.	Περιγραφή	Συχνότητα εμφάνισης στο δείγμα	Διάμεσος συνολικής Διάρκειας Π.Α. (εργάσιμες ημέρες)
2η	4	Λιμένες εξυπηρέτησης αλιευτικών σκάφων ή μικτής χρήσης με άλλα σκάφη π.χ. ημερόπλοια, εξυπηρέτησης ναυαθλητικών δραστηριοτήτων, ιχθυόσκαλες και συναφείς εγκαταστάσεις	4 αιτήματα	672
3η	6	Μεμονωμένες προβλήτες	4 αιτήματα	359
4η	9	Έργα ανάπλασης και διαμόρφωσης ακτής α) πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι κ.λ.π.	4 αιτήματα	467
		β) εμπλουτισμός/ προσάμμιση ακτής		
5η	10	Δίαυλοι ναυσιπλοΐας	3 αιτήματα	329
Δραστηριότητες Ομάδας 4 «Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών» (Διάμεση τιμή χρόνου περιβαλλοντικής αδειοδότησης Ομάδας 4: 199)				
1η	19	Εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων (πόλεων και οικισμών) με διάθεση επεξεργασμένων υγρών σε επιφανειακό υδάτινο αποδέκτη ή τη θάλασσα	32 αιτήματα	196
2η	20	Εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων (πόλεων και οικισμών) με διάθεση επεξεργασμένων υγρών στο έδαφος (π.χ. για εμπλουτισμό υπόγειου υδροφορέα ή για άρδευση) ή για αστική – βιομηχανική χρήση	10 αιτήματα	219
		α) άμεσος εμπλουτισμός υπόγειου υδροφορέα β) έμμεσος εμπλουτισμός υπόγειου υδροφορέα γ) στο έδαφος (άρδευση) ή για αστική – βιομηχανική χρήση		
3η	14	Υγειονομική ταφή μη επικινδύνων αστικών στερεών υπολειμμάτων ή αποβλήτων (ΧΥΤΥ ή ΧΥΤΑ) (εργασίες D1, D5)	9 αιτήματα	253
4η	16	Εγκαταστάσεις επεξεργασίας ΑΕΚΚ (εργασία R5, R12 και R13)	7 αιτήματα	219
5η	15	Εγκαταστάσεις παρασκευής εδαφοβελτιωτικών – κομπόστ ..., π.χ. τύπου θερμοκηπίου, μη στεγασμένες κ.λπ. (εργασία R3)	5 αιτήματα	203
Δραστηριότητες Ομάδας 5 «Εξορυκτικές δραστηριότητες» (Διάμεση τιμή χρόνου περιβαλλοντικής αδειοδότησης Ομάδας 5: 256)				
1η	3	Εξόρυξη βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και σχιστολιθικών πλακών	34 αιτήματα	256
2η	4	Εξόρυξη αδρανών υλικών	18 αιτήματα	192
3η	11	Εγκαταστάσεις διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων	13 αιτήματα	193
4η	6	Αμμοληψίες που δεν emπίπτουν στην κατηγορία των αδρανών υλικών	6 αιτήματα	256
5η	2	Εξόρυξη μεταλλευμάτων και ερευνητικές γεωτρήσεις για ανεύρεση μεταλλευμάτων	5 αιτήματα	884
Δραστηριότητες Ομάδας 6 «Τουριστικές εγκαταστάσεις και έργα αστικής ανάπτυξης κτιριακού τομέα αθλητισμού και αναψυχής» (Διάμεση τιμή χρόνου περιβαλλοντικής αδειοδότησης Ομάδας 6: 244)				
1η	2	Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα σε περιοχές εκτός σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων οικισμών	54 αιτήματα	272
2η	23	Εμπορικά κέντρα, συγκροτήματα καταστημάτων, υπεραγορές (super markets), πολυκαταστήματα (στεγασμένοι χώροι σε ένα ή περισσότερους ορόφους)	4 αιτήματα	148
3η	5	Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις, χώροι στάθμευσης τροχόσπιτων και λοιπές κατασκηνώσεις	3 αιτήματα	148
4η	10	Υδροθεραπευτήρια, θαλασσοθεραπευτήρια και οι συνοδευτικές αυτών εγκαταστάσεις	3 αιτήματα	460
5η	16	Γήπεδα και αθλητικές εγκαταστάσεις με κερκίδες (ανοικτά ή κλειστά)	3 αιτήματα	125
Δραστηριότητες Ομάδας 8 «Υδατοκαλλιέργειες» (Διάμεση τιμή χρόνου περιβαλλοντικής αδειοδότησης Ομάδας 8: 258)				
1η	2	Εκτροφή θαλάσσιων ιχθύων	52 αιτήματα	273

α/α	αρ. δραστηρ.	Περιγραφή	Συχνότητα εμφάνισης στο δείγμα	Διάμεσος συνολικής Διάρκειας Π.Α. (εργάσιμες ημέρες)
2η	4	Εκτροφή καρκινοειδών και μαλακίων	13 αιτήματα	109
3η	5	Εκτροφή ειδών γλυκού νερού (πέστροφες κ.λπ.)	4 αιτήματα	461
4η	3	Εκτροφή προστατευόμενων ειδών (τόνος κ.λπ.)	2 αιτήματα	177
5η	7	Πρωτοεμφανιζόμενες τεχνολογίες εκτροφής ή/και Πρωτοεμφανιζόμενα είδη	2 αιτήματα	420
Δραστηριότητες Ομάδας 9 «Βιομηχανικές και συναφείς εγκαταστάσεις» (Διάμεση τιμή χρόνου περιβαλλοντικής αδειοδότησης Ομάδας 9: 142)				
1η	125	Παραγωγή έτοιμου σκυροδέματος	10 αιτήματα	200
2η	16	Τυροκόμηση γάλακτος	6 αιτήματα	197
3η	99	Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών παρασκευασμάτων	4 αιτήματα	243
4η	1	Σφαγή ζώων και πουλερικών. Συμπεριλαμβάνεται ο πρώτος τεμαχισμός και η συντήρηση του παραγόμενου κρέατος	3 αιτήματα	132
5η	13	Παραγωγή άλλων μη επεξεργασμένων ελαίων και λιπών (συμπεριλαμβάνεται η παραγωγή πυρηνελαίου)	3 αιτήματα	195
6η	222	Εγκαταστάσεις αποθήκευσης εμπορευμάτων μ.α.κ. με ή χωρίς ψύξη ή κατάψυξη	3 αιτήματα	298
Δραστηριότητες Ομάδας 10 «Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας» (Διάμεση τιμή χρόνου περιβαλλοντικής αδειοδότησης Ομάδας 10: 223)				
1η	1	Ηλεκτροπαραγωγή από αιολική ενέργεια	64 αιτήματα	198
2η	8	Υδροηλεκτρικά έργα	16 αιτήματα	217
3η	7	Ηλεκτροπαραγωγή από σταθμούς καύσης βιομάζας	13 αιτήματα	214
4η	2	Ηλεκτροπαραγωγή από φωτοβολταϊκούς σταθμούς	11 αιτήματα	188
5η	5	Ηλεκτροπαραγωγή από σταθμούς βιορευστών και βιοκαυσίμων	8 αιτήματα	257
Δραστηριότητες Ομάδας 11 «Μεταφορά ενέργειας καυσίμων και χημικών ουσιών» (Διάμεση τιμή χρόνου περιβαλλοντικής αδειοδότησης Ομάδας 11: 240)				
1η	10	Εναέριες γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τις συνοδευτικές αυτών εγκαταστάσεις (υποσταθμοί και κέντρα υπερυψηλής τάσης)	6 αιτήματα	344
2η	11	Μεμονωμένα κέντρα υπερυψηλής τάσης και μεμονωμένοι υποσταθμοί επί της επιφάνειας του εδάφους (συμπεριλαμβάνονται και οι επεκτάσεις σε υφιστάμενους υποσταθμούς)	4 αιτήματα	167
3η	8	Παραγωγή και μεταφορά ατμού και θερμού νερού, με τις συνοδευτικές αυτών εγκαταστάσεις	1 αίτημα	1.377

Πίνακας 3-4: Δραστηριότητες ΔΜ με το μεγαλύτερο αριθμό αιτημάτων περιβαλλοντικής αδειοδότησης, που αποτελούν το 50% των δραστηριοτήτων ΔΜ του δείγματος

α/α	Ομάδα έργου	αρ. δραστηρ.	Περιγραφή	Συχνότητα εμφάνισης στο δείγμα
1η	10 ^η	1	Ηλεκτροπαραγωγή από αιολική ενέργεια	66 αιτήματα
2η	6 ^η	2	Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα σε περιοχές εκτός σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων οικισμών	54 αιτήματα
3η	8 ^η	2	Εκτροφή θαλάσσιων ιχθύων	52 αιτήματα
4η	5 ^η	3	Εξόρυξη βιομηχ. ορυκτών, μαρμάρων και σχιστολιθικών πλακών	34 αιτήματα
5η	4 ^η	19	Εγκατ. επεξεργ. αστικών λυμάτων (πόλεων και οικισμών) με διάθεση επεξεργ. υγρών σε επιφ. υδάτινο αποδέκτη ή τη θάλασσα	32 αιτήματα
6η	1 ^η	5	Οδός μεταξύ επαρχιών/οικισμών	23 αιτήματα
7η	5 ^η	4	Εξόρυξη αδρανών υλικών	18 αιτήματα
8η	2 ^η	15	α) Αντιπλημμυρικά έργα και έργα διευθέτησης της ροής των υδάτων (εφεξής «αντιπλημμυρικά έργα»), και β) Άρση προσχώσεων από διευθετημένο τμήμα υδατορέματος.	17 αιτήματα
9η	10 ^η	8	Υδροηλεκτρικά έργα	17 αιτήματα
10η	5 ^η	11	Εγκαταστάσεις διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων	13 αιτήματα
11η	8 ^η	4	Εκτροφή καρκινοειδών και μαλακίων	13 αιτήματα
12η	10 ^η	7	Ηλεκτροπαραγωγή από σταθμούς καύσης βιομάζας	13 αιτήματα

Με βάση τα στοιχεία αυτά και δεδομένης της σημαντικής συμμετοχής των δραστηριοτήτων αυτών, που αποτελούν υποσύνολο των ΔΜ δραστηριοτήτων, στις διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης, προτείνεται η κατά προτεραιότητα επανεξέταση των παραπάνω ως προς την κατάταξή τους με βάση την ΥΑ 37674/2016.

Συνεπώς, σε περίπτωση που η κατηγοριοποίηση που εφαρμόζεται στην ελληνική νομοθεσία θα μπορούσε να επαναξιολογηθεί σε σχέση και με τα προβλεπόμενα στην ευρωπαϊκή Οδηγία, υπάρχει η δυνατότητα σημαντικής μείωσης του όγκου των ΜΠΕ προς αξιολόγηση, επανεξετάζοντας την κατάταξη των ως άνω 50 ΔΜ δραστηριοτήτων ή των 12 πρώτων, ανεξαρτήτως Ομάδας. Η μείωση αυτή θα επιφέρει αντίστοιχα θετικά αποτελέσματα στο χρόνο έκδοσης ΑΕΠΟ και στη συνακόλουθη υλοποίηση της παραγωγικής δραστηριότητας.

Τέλος, όσον αφορά στη σύγκριση των αποτελεσμάτων της παρούσας μελέτης με τα αντίστοιχα αποτελέσματα της Έκθεσης «Εκ των υστέρων Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων στη Ανταγωνιστικότητα (Ex post Assessment) για το Ν. 4014/2011» αυτή πραγματοποιήθηκε για τις Ομάδες 3, 4, 5, 6, 8 και 9, που εξετάστηκαν και στις δύο μελέτες.

Επισημαίνεται ότι η σύγκριση μεταξύ των απαιτούμενων χρόνων περιβαλλοντικής αδειοδότησης για τις περιόδους αυτές βασίζεται στις εκδοθείσες ΑΕΠΟ, δεδομένου ότι δεν είναι διαθέσιμα από το ΥΠΕΝ στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των ΜΠΕ που υποβάλλονται ετησίως. Αντίθετα για κάθε διάστημα διαθέσιμη είναι μόνο η πληροφορία του αριθμού των ΑΕΠΟ που εκδόθηκαν μετά την έγκριση των ΜΠΕ. Είναι προφανές ότι με την ισχύ του Νόμου 4014/2011 από τον Νοέμβριο του 2011, το διάστημα 2012-2013 ο αριθμός των ΜΠΕ οι οποίες υποβλήθηκαν αλλά δεν αξιολογήθηκαν το διάστημα αυτό αξιολογούνται το επόμενο διάστημα, με δυνητική συνέπεια την αύξηση της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης του επόμενου διαστήματος. Για το λόγο αυτό η σύγκριση μπορεί να γίνει μόνο μεταξύ ίσων διαστημάτων, ενώ κάθε χρονικό

διάστημα περιλαμβάνει τις ΜΠΕ οι οποίες υποβλήθηκαν, αξιολογήθηκαν και εγκρίθηκαν μέσα στο διάστημα αυτό. Συγχρόνως, η σύγκριση γίνεται με την παραδοχή ότι ο αριθμός των μη αξιολογηθεισών ΜΠΕ είναι ίσος μεταξύ των εξεταζόμενων χρονικών διαστημάτων.

Στην παρούσα έκθεση συγκρίνονται οι ΑΕΠΟ που εκδόθηκαν τα διαστήματα 2012-2013, 2014-2015 και 2016-2017. Στα διαστήματα αυτά δεν συμπεριλαμβάνονται οι ΑΕΠΟ που αφορούν ΜΠΕ οι οποίες υποβλήθηκαν πριν το διάστημα αναφοράς, για παράδειγμα υποβληθείσα ΜΠΕ το έτος 2013 η οποία εγκρίθηκε το 2014 δεν συμπεριλαμβάνεται στο διάστημα 2014-2015.

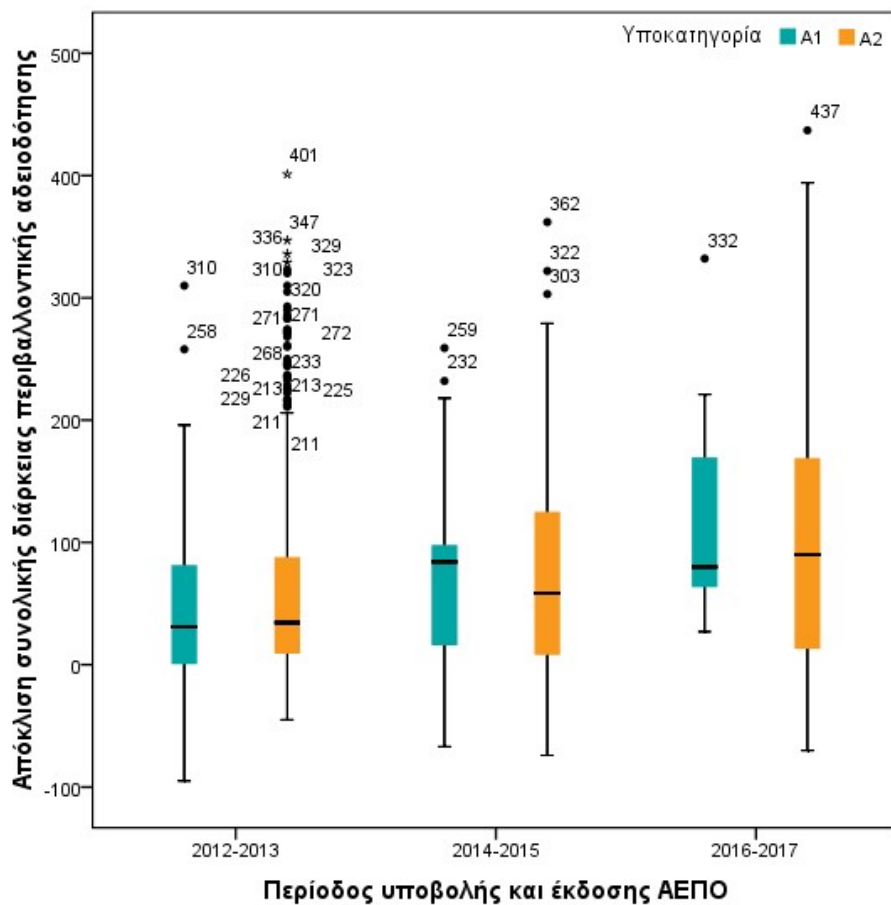
Στον **Πίνακα 3-5** παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της απόκλισης σε εργάσιμες ημέρες της έκθεσης του 2014 για το διάστημα 2012-2013 και της παρούσας έκθεσης για τα διαστήματα 2014-2015 και 2016-2017.

Πίνακας 3-5: Απόκλιση της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης των εξεταζόμενων Ομάδων έργου ανά υποκατηγορία, σε εργάσιμες ημέρες, για τις περιόδους έκδοσης ΑΕΠΟ: 2012-2013, 2014-2015 και 2016-2017

Υποκατηγορία		Έτος Σύγκρισης Υποβολής ΜΠΕ- Έκδοσης ΑΕΠΟ			
		2012-2013	2014-2015	2016-2017	Σύνολο
A1	N	76	17	19	112
	Median	31	84	80	52
A2	N	754	146	115	1015
	Median	35	58	90	39
Σύνολο	N	830	163	134	1127
	Median	34	59	86	40

Την περίοδο που μεσολάβησε από το 2014 έως σήμερα, οι καθυστερήσεις που καταγράφονται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, αυξάνονται για το σύνολο των ομάδων. Η αύξηση αυτή για την περίοδο 2014-2015 σε σύγκριση με την περίοδο 2012-2013 είναι της τάξεως των **25 εργάσιμων ημερών** για τα έργα A1 και A2, ενώ η αντίστοιχη αύξηση για το διάστημα 2016-2017 είναι της τάξεως των **52 εργάσιμων ημερών**. Το διάστημα 2014-2015 οι μέρες απόκλισης της υποκατηγορίας A1 αυξήθηκαν κατά 53 εργάσιμες, ενώ η αύξηση αυτή για το διάστημα 2016-2017 ήταν 49 εργάσιμες, σε σύγκριση με το διάστημα 2012-2013. Οι αντίστοιχες αυξήσεις των ημερών απόκλισης της υποκατηγορίας A2 ήταν της τάξης των 23 και 55 εργάσιμων ημερών (βλ. **Σχήμα 3-7**).

Σχήμα 3-7: Διάγραμμα πλαισίου και απολήξεων (BoxPlot) της απόκλισης της συνολικής διάρκειας περιβαλλοντικής αδειοδότησης για τις περιόδους έκδοσης ΑΕΠΟ: 2012-2013, 2014-2015 και 2016-2017, ανά υποκατηγορία των Ομάδων 3, 4, 5, 6, 8 και 9

4. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ ΆΛΛΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ (BENCHMARKING)

Στο **Στάδιο 3** πραγματοποιήθηκε, βάσει και των πορισμάτων του **Σταδίου 1**, συγκριτική αξιολόγηση της κατάταξης και των κριτηρίων που εφαρμόζονται για τον καθορισμό των έργων που υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση στα Κράτη Μέλη (ΚΜ) της ΕΕ και την Ελλάδα, σχέση με την Ευρωπαϊκή Οδηγία.

Η συγκριτική αυτή αξιολόγηση, η οποία βασίστηκε σε σχετικές δημοσιευμένες μελέτες και στη ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία επιλεγμένων ΚΜ, έγινε προκειμένου μέσω της διερεύνησης της εναρμόνισης της Οδηγίας 2014/52/ΕΕ στα εξεταζόμενα ΚΜ και να αναδειχθούν προτάσεις που θα συμβάλουν στην απλοποίηση της διαδικασίας και τη συνακόλουθη μείωση των χρόνων περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Κατά την παραπάνω αξιολόγηση, προέκυψε ότι βάσει δημοσιευμένων στοιχείων (ΓΗΚ, 2010) τα έτη 2005 – 2008 πραγματοποιήθηκαν ετησίως περίπου 16.000 ΕΠΕ στα τότε 27 ΚΜ της ΕΕ. Παρατηρήθηκε αύξηση στον ετήσιο αριθμό των ΕΠΕ από το 2005 ως το 2008, με εξαίρεση το ΗΒ και την Εσθονία. Τέλος, μεγάλη διακύμανση καταγράφεται στον αριθμό των ΕΠΕ ετησίως ανάμεσα στα ΚΜ. Για την περίοδο αυτή εκτιμήθηκε ότι πραγματοποιούνται περίπου 34.000 διαδικασίες screening για ΕΠΕ ετησίως στα ΚΜ της ΕΕ.

Για την ίδια περίοδο, 2005-2008, η διάρκεια για την ολοκλήρωση της διαδικασίας ΕΠΕ εκτιμάται κατά μέσο όρο ίση με 11,3 μήνες, από τους οποίους απαιτούνται περίπου 1,2 μήνες για τη διαδικασία screening. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η μέση διάρκεια για την ολοκλήρωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εάν εξαιρεθεί το screening, εκτιμάται στους 10,1 μήνες (ΓΗΚ 2010).

Σύμφωνα με τα ως άνω στοιχεία (ΓΗΚ, 2010) και τα στοιχεία της Έκθεσης «Εκ των υστέρων Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων στη Ανταγωνιστικότητα (Ex post Assessment) για το Ν. 4014/2011», Απρίλιος 2014, προκύπτει ότι η Ελλάδα παρουσιάζει για το διάστημα 11.2011-12.2013 το μεγαλύτερο μέσο αριθμό ΕΠΕ ετησίως (8.170 ΕΠΕ) σε σύγκριση με το σύνολο των υπόλοιπων ΚΜ. Το ίδιο ισχύει και για το μέσο αριθμό ΕΠΕ ετησίως ανά εκατομμύριο πληθυσμού.

Με βάση τα σημερινά στατιστικά στοιχεία όπως αυτά προκύπτουν από την ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ, για τα τελευταία 6 χρόνια (2012-2017), εκδίδονται ετησίως κατά μέσο όρο περίπου **1.400 ΑΕΠΟ**. Δεδομένου ότι στην παρούσα φάση δεν υπάρχουν στοιχεία για τον αριθμό των ΜΠΕ και Φακέλων που υποβάλλεται ετησίως στις αρμόδιες περιβαλλοντικές αρχές στην Ελλάδα, εκτιμάται ότι ο αριθμός των Περιβαλλοντικών Μελετών που αντιστοιχεί σε αυτές τις Αποφάσεις είναι σημαντικά μεγαλύτερος από το σύνολο των 500-600 ΜΠΕ που κατατίθενται ετησίως στην Αγγλία, (Department for Communities and Local Government, "Environmental Impact Assessment: Technical consultation (regulations on planning and major infrastructure)", 2016).

Στη συνέχεια, για λόγους περαιτέρω συγκριτικής διερεύνησης της υφιστάμενης κατάστασης όσον αφορά το είδος και τον αριθμό έργων και δραστηριοτήτων που υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση, επιλέχθηκαν πέντε (5) ΚΜ, Αγγλία, Ιρλανδία, Αυστρία, Κύπρος, Δανία για τα οποία εξετάστηκε η εναρμόνιση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας ΕΠΕ στην εθνική τους νομοθεσία και συγκρίθηκαν με την Ελλάδα, **Πίνακας 4-1**.

Η αξιολόγηση έγινε με βάση τη κείμενη νομοθεσία του κάθε ΚΜ και δημοσιευμένες μελέτες, προκειμένου να προσδιοριστεί ο τρόπος με τον οποίο διενεργείται η κατάταξη των έργων και η διαδικασία επιλογής (screening) σε κάθε χώρα. Ως **κριτήριο αξιολόγησης** εφαρμόστηκε ο **αριθμός των έργων** και δραστηριοτήτων της Οδηγίας σε σχέση με αυτά της Νομοθεσίας των εξεταζόμενων ΚΜ και τα εφαρμοζόμενα **κατώτατα όρια** για την εφαρμογή της διαδικασίας ΕΠΕ.

Σε συμφωνία με το Στάδιο 1, στην παρούσα ενότητα της Μελέτης εξετάστηκαν τα Έργα και δραστηριότητες που προσομοιάζουν τα περιεχόμενα στις Ομάδες 1,2,3,4,5,6,8,9,10,11 της Ελληνικής Νομοθεσίας.

Πίνακας 4-1: Συγκριτική αξιολόγηση ευρωπαϊκών χωρών, με βάση την Οδηγία ΕΠΕ (124 δραστηριότητες για τις 10 Ομάδες Έργων που εξετάστηκαν)

	ΑΓΓΛΙΑ	IR	AU	CY	DK	GR
Αριθμός Δραστηριοτήτων	128 (1)*	136 (1)*	154 (9)*	152 (11)*	130 (8)*	398 (151)*
Κατηγοριοποίηση με διαφορετικό τρόπο (%)	0%	0%	19,8%	16,9%	0,8%	46,7%

*Στην παρένθεση ο αριθμός των δραστηριοτήτων που δεν αναφέρεται στα Παραρτήματα της Οδηγίας

Σημειώνεται ότι ο αυξημένος αριθμός έργων και δραστηριοτήτων που δυνητικά υποβάλλονται σε διαδικασία ΕΠΕ στην Ελλάδα, οφείλεται εν μέρει και στο γεγονός ότι με την εναρμόνιση της Οδηγίας ΕΠΕ στο Ελληνικό Δίκαιο, η διαδικασία screening έχει εκ των προτέρων συμπεριληφθεί στα κριτήρια που εφαρμόζονται στην κατάταξη των έργων στους Πίνακες της Υ.Α. 37674 (ΦΕΚ 2471/Β'/2016). Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία τα έργα είτε υπόκεινται σε διαδικασία ΕΠΕ (Κατηγορία Α), είτε υπάγονται σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Κατηγορία Β) ή απαλλάσσονται των παραπάνω δεσμεύσεων με βάση συγκεκριμένα κατώτατα όρια/κριτήρια, είδος, μέγεθος, χωροθέτηση σε περιοχή του δικτύου NATURA.

Επίσης, στην εκτίμηση των επί μέρους % διαφορών που καταγράφηκαν όσον αφορά την κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων στα ως άνω ΚΜ, εκτός από τον αριθμό των έργων και δραστηριοτήτων, συνυπολογίστηκαν και οι διαφορές στις τιμές των επί μέρους κριτηρίων κατάταξης των Παραρτημάτων Ι και ΙΙ της Οδηγίας όπως εναρμονίστηκαν στις εθνικές νομοθεσίες, όπως αναλυτικά περιγράφεται στο **Παράρτημα 6.1** της Μελέτης.

Από τη συγκριτική αξιολόγηση της κατάταξης που εφαρμόζεται στα επιλεγμένα ΚΜ προέκυψε ότι:

- Οι νομοθεσίες της Αγγλίας και της Ιρλανδίας **δεν παρουσιάζουν διαφορές** στον τρόπο ταξινόμησης των έργων και δραστηριοτήτων σε σχέση με αυτόν της ευρωπαϊκής Οδηγίας. Η διαδικασία επιλογής (screening) γίνεται βάσει κριτηρίων που βρίσκονται σε αντιστοιχία με το Παράρτημα III της Οδηγίας και για τα δύο ΚΜ.
- Η νομοθεσία της Δανίας διαφοροποιείται σε ένα πολύ μικρό ποσοστό της τάξης του **0,8%**.
- Οι νομοθεσίες της Αυστρίας και της Κύπρου παρουσιάζουν διαφορές στον τρόπο ταξινόμησης των έργων και δραστηριοτήτων σε σχέση με αυτόν της ευρωπαϊκής Οδηγίας σε ποσοστό **19,8%** και **16,9%** αντίστοιχα. Στην Αυστρία η διαδικασία επιλογής (screening) γίνεται βάσει κριτηρίων που βρίσκονται σε αντιστοιχία με το Παράρτημα III της Οδηγίας, ενώ στην Κύπρο η διαδικασία επιλογής (screening) πραγματοποιείται μέσω της κατά περίπτωση εξέτασης των έργων που εντάσσονται στο Παράρτημα 2 της εθνικής νομοθεσίας και υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια.
- Η νομοθεσία της Ελλάδας διαφοροποιείται σε ένα σημαντικό ποσοστό της τάξης του **46,7%**, ενώ η διαδικασία επιλογής (screening), που έχει ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία, γίνεται βάσει κριτηρίων που βρίσκονται σε αντιστοιχία με το Παράρτημα III της Οδηγίας.
- Η μέση χρονική διάρκεια του screening στην Αγγλία και την Ιρλανδία δεν μπορεί να υπερβεί τις **90 ημέρες**, ενώ για την Αυστρία κυμαίνεται από **4,2 έως 5 μήνες**.
- Το σύνολο των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνεται στην εθνική νομοθεσία της Αγγλίας, της Ιρλανδίας, της Αυστρίας, της Κύπρου και της Δανίας και αντιστοιχούν στις 10 εξετασθείσες Ομάδες, ανέρχεται σε **128, 136, 154, 152 και 130** αντίστοιχα σε σχέση με τις **124** δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Οδηγίας. Ο αντίστοιχος αριθμός για την Ελλάδα ανέρχεται σε **398** δραστηριότητες, σημαντικά μεγαλύτερος σε σχέση με το σύνολο των ΚΜ που εξετάστηκαν.
- Όσον αφορά στα κατώτατα όρια των Έργων του Παραρτήματος I για τις έξι χώρες που εξετάστηκαν προκύπτει ότι η Ελλάδα εφαρμόζει **αυστηρότερα κριτήρια** από τις παραπάνω χώρες σε 15 από τα 41 έργα/υποέργα του Παραρτήματος I της Οδηγίας. Ενδεικτικά αναφέρονται: Διυλιστήρια αργού πετρελαίου, Θερμοηλεκτρικοί σταθμοί και άλλες εγκαταστάσεις καύσεως, Έργα κατασκευής νέων οδών, Φράγματα και άλλες εγκαταστάσεις προοριζόμενες για τη συγκράτηση ή τη μόνιμη αποθήκευση υδάτων, Λατομεία και υπαίθρια ορυχεία, κ.α.
- Αντίστοιχα συμπεράσματα προέκυψαν σε προγενέστερη Μελέτη, IMPEL 2012, όπου από 20 ΚΜ που εξετάστηκαν η Ελλάδα εμφανίζεται ως η χώρα με τα αυστηρότερα κριτήρια όσον αφορά την υποχρεωτική εφαρμογή ΕΠΕ για 4 χαρακτηριστικές κατηγορίες έργων του Παραρτήματος I & II που εξετάστηκαν. Πιο συγκεκριμένα, οι κατηγορίες αυτές αφορούν:
  - Θερμοηλεκτρικούς σταθμούς, Παράρτημα I & II.
  - Υγειονομική ταφή μη επικίνδυνων αποβλήτων, Παράρτημα II.
  - Εμπορικά κέντρα, Παράρτημα II 10β) Έργα αστικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής εμπορικών κέντρων και χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων.
  - Κατασκευή οδικών έργων, Παράρτημα I & II*

*Το Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Υποθέσεις C-287/98 και C-531/03), έκρινε ότι ανήκουν στο Παράρτημα I της Οδηγίας ΕΠΕ όλοι οι αυτοκινητόδρομοι και οι οδοί ταχείας κυκλοφορίας. (Μπάλιας 2018)

5. ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Στο **Στάδιο 4**, συνεκτιμώντας τα πορίσματα των Σταδίων 1 έως 3, διατυπώνονται προτάσεις προς συζήτηση σχετικά με το είδος των δραστηριοτήτων που δύνανται να επαναξιολογηθούν ως προς την κατάταξή τους με βάση την ΥΑ 37674/2016, όπως και προτάσεις για προσαρμογές και βελτιώσεις της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Οι προτάσεις που παρουσιάζονται παρακάτω χωρίζονται σε 5 βασικές κατηγορίες δράσεων:

- A.** Ρυθμιστικές παρεμβάσεις
- B.** Προτυποποίηση, τυποποίηση, σημεία αναφοράς και βέλτιστες πρακτικές
- Γ.** Ανθρώπινο δυναμικό
- Δ.** Υποδομές & Συστήματα
- E.** Λοιπές προτάσεις

A. Ρυθμιστικές παρεμβάσεις

1. Έκδοση της προβλεπόμενης από το άρθρο 17 του 4014/2011 ΚΥΑ για τον καθορισμό των τελών διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης και ελέγχων, ώστε να διασφαλιστούν οι απαιτούμενοι οικονομικοί πόροι για την επιτυχή εφαρμογή του Νόμου από τη Δημόσια Διοίκηση, και να τηρούνται απαρέγκλιτα οι διαδικασίες και οι όροι για την Προστασία του Φυσικού και Ανθρωπογενούς Περιβάλλοντος.
2. Αξιοποίηση αποτελεσμάτων της παρούσας μελέτης για την εξέταση της αναθεώρησης της κατηγοριοποίησης σε έργα και δραστηριότητες.
3. Αύξηση των κατώτατων ορίων -πάνω από τα οποία απαιτείται Έκθεση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Παράρτημα Ι) ή όταν απαιτείται screening για Έκθεση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Παράρτημα ΙΙ).
4. Ενσωμάτωση λοιπών απαιτούμενων αδειών στην ΑΕΠΟ (ενδεικτικά άδεια χρήσης νερού).
5. Αύξηση της συχνότητας συνεδριάσεων του ΚΕΣΠΑ/ΠΕΣΠΑ για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων («πράξεων») και πρόβλεψη για δυνατότητα προσφυγής του φορέα εκμετάλλευσης σε αυτό σε περιπτώσεις που έχει παρέλθει ιδιαίτερα μεγάλο χρονικό διάστημα από το προβλεπόμενο για γνωμοδότηση.
6. Για υφιστάμενα έργα/δραστηριότητες και περιπτώσεις, όπου από την αίτηση προκύπτει ουσιώδης μεταβολή σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάσταση, η απαραίτητη σήμερα γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου να αντικατασταθεί με αυτήν της Αρμόδιας Διεύθυνσης Περιβάλλοντος ή της επιτροπής της Περιφέρειας.
7. Εισαγωγή νομοθετικής πρόβλεψης για υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων (με σχετική εγκύκλιο ή Υπουργική Απόφαση) και αυτή η δυνατότητα να παραμείνει και σε μελλοντική αναθεώρηση του Νόμου.
8. Εισαγωγή πρόβλεψης απαλλαγής από τροποποίηση Α.Ε.Π.Ο κατόπιν υποβολής τεκμηριωμένου τεχνικού υπομνήματος από τον φορέα εκμετάλλευσης, σε περιπτώσεις όπου δεν προκύπτει μεταβολή των υφιστάμενων Περιβαλλοντικών Όρων (π.χ. εγκατάσταση εξοπλισμού, όπως γερανογέφυρες, δοκιμές μικρής κλίμακας νέων ΕΚΑ στα πλαίσια της κυκλικής οικονομίας, αλλαγή θέσης προσπελαστικών έργων υπόγειων εκμεταλλεύσεων χωρίς επιπτώσεις στην επιφάνεια του εδάφους, μικρές επεκτάσεις ήδη αδειοδοτημένων υπόγειων έργων

εκμετάλλευσης χωρίς επιπτώσεις στην επιφάνεια του εδάφους (μικρών αναλογικά με τα ήδη αδειοδοτημένα)

Β. Προτυποποίηση, τυποποίηση, σημεία αναφοράς και βέλτιστες πρακτικές

9. Ανάπτυξη προτύπων διαδικασιών αξιολόγησης ΜΠΕ και σύνταξης ΑΕΠΟ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές και τα διεθνή περιβαλλοντικά πρότυπα, σε συνεργασία με τα στελέχη της Κεντρικής και Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τους Πιστοποιημένους Αξιολογητές ΜΠΕ και ομάδες εμπειρογνομόνων.
10. Ανάθεση σε ΑΕΙ ή άλλα αξιόπιστα Ιδρύματα της σύνταξης εκθέσεων προς οργανισμούς (π.χ. ΕΡΤΡ)
11. Βελτίωση της διαθεσιμότητας και της πρόσβασης των αδειοδοτικών αρχών και ελεγκτών σε περιβαλλοντικά δεδομένα και χάρτες (πχ ισοβαθών, αρχαιολογικών περιοχών, ενάλιων αρχαιολογικών χώρων, τεχνικών δικτύων και υποδομών, κα) μέσω του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ).

Γ. Ανθρώπινο δυναμικό

12. Ενεργοποίηση των προβλεπόμενων στο Άρθρο 16 του Ν. 4014/2011 περί Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών ΜΠΕ (το Μητρώο να αποτελείται από πιστοποιημένους αξιολογητές, οι οποίοι με τη σειρά τους θα μπορούν να είναι φυσικά αλλά κυρίως νομικά πρόσωπα).
13. Ποσοτική και ποιοτική ενίσχυση στελεχιακού δυναμικού της Κεντρικής και Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
14. Συνεχής κατάρτιση και εκπαίδευση των στελεχών των αρμόδιων υπηρεσιών της Διοίκησης (σε περιφερειακό αλλά και κεντρικό επίπεδο) σε θέματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, Παρακολούθησης Περιβαλλοντικών Μέσων και Επιθεώρησης εφαρμογής Περιβαλλοντικών όρων.
15. Συνεργασία των στελεχών της Διοίκησης με εκπροσώπους άλλων Κρατών Μελών της ΕΕ-28 σε θέματα απλοποίησης και προτυποποίησης διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης και προτυποποίησης Περιβαλλοντικών ελέγχων.
16. Συνεργασία της Διοίκησης με ΑΕΙ και ερευνητικά ιδρύματα για ενημέρωση στις νέες τεχνολογίες πρόληψης και περιβαλλοντικής αποκατάστασης, περιβαλλοντικής διαχείρισης και παρακολούθησης.

Δ. Υποδομές & συστήματα

17. Δημιουργία μόνιμου κεντρικού φορέα τεχνικής υποστήριξης της διαχείρισης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης (Competence Center).
18. Σύσταση κεντρικού help desk για την περιβαλλοντική αδειοδότηση.
19. Συστηματική καταγραφή από τις αρμόδιες υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης των αιτημάτων για υποβολή φακέλου ΠΠΠΑ, έκδοσης νέας ΑΕΠΟ, Ανανέωσης ή Τροποποίησης

ΑΕΠΟ, ή άλλων σχετικών Περιβαλλοντικών μελετών με αξιοποίηση και συνεχή καταγραφή των δεδομένων στη Βάση Δεδομένων του ΗΠΜ, που λειτουργεί ήδη από τον Ιούλιο 2018.

20. Βελτίωση της λειτουργικότητας του ΗΠΜ:

- Για επιχειρήσεις που διαθέτουν εγκαταστάσεις με γεωγραφική διασπορά και αντίστοιχα διαφορετικές αρμόδιες αρχές είναι απαραίτητο να δίνεται ξεχωριστή πρόσβαση ανά εγκατάσταση (τουλάχιστον δύο λογαριασμοί, κύριος και αναπληρωτής με δύο usernames και passwords) για υποβολή των φακέλων αδειοδότησης ενώ παράλληλα να διατηρηθεί η κεντρική πρόσβαση ανά εταιρία (κύριος και αναπληρωματικός λογαριασμός) με βάση την οποία θα δίνεται πρόσβαση στο σύνολο των φακέλων αδειοδότησης των εγκαταστάσεων (σε συμφωνία με την ευρωπαϊκή πρακτική αλλά και το ΗΜΑ).
- Για τους μελετητές θα πρέπει πρώτα να δίνεται έγκριση για την πρόσβαση από τον φορέα του έργου, αποκλειστικά και μόνο στον φάκελο αδειοδότησης που τους έχει ανατεθεί (με βάση την περιβαλλοντική ταυτότητα του έργου).
- Χρειάζεται άμεσα να προβλεφθεί η δυνατότητα αποστολής μεγάλου μεγέθους αρχείων (σημαντικά μεγαλύτερου του προβλεπόμενου στις οδηγίες), γεγονός απαραίτητο για την περιβαλλοντική αδειοδότηση μεγάλων βιομηχανικών εγκαταστάσεων

Ε. Λοιπές προτάσεις

21. Εντατικοποίηση και συστηματοποίηση των περιβαλλοντικών ελέγχων με έμφαση στους ex-post ελέγχους κατά τη λειτουργία αντί των ex-ante.

22. Ενεργοποίηση των προβλεπόμενων από το Άρθρο 20 του Ν.4014/2011 περί της σύστασης Μητρώου Περιβαλλοντικών Ελεγκτών.

23. Σε συνεργασία με την Επιτροπή Περιβάλλοντος του ΕΛΟΤ να αξιοποιηθούν τα διεθνή πρότυπα και οι Ευρωπαϊκές κατευθυντήριες οδηγίες και να δημιουργηθούν τα αντίστοιχα Ελληνικά πρότυπα και οδηγίες για τον καθορισμό κριτηρίων κατάταξης αποβλήτου με αντικατοπτρικό κωδικό ΕΚΑ.

24. Προτυποποίηση των διαδικασιών και των φύλλων ελέγχου των περιβαλλοντικών ελέγχων με τη συμμετοχή των άμεσα εμπλεκόμενων μερών.

25. Θέσπιση της δυνατότητας της γνωμοδοτικής επιτροπής να μπορεί να γνωμοδοτεί και για «αποχαρακτηρισμό αποβλήτων» όπως προβλέπεται στο άρθρο 40 του Ν.4042/12, με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στον 4042/12, άρθρα 12 και 13 (by-product και αποχαρακτηρισμός αντίστοιχα).

Η παρούσα εργασία έχει εκτελεστεί μέσα στο πλαίσιο της υποστήριξης που παρέχει η Ανώνυμη Εταιρεία Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας για την αναβάθμιση της θεσμικής ικανότητας του κοινωνικού εταίρου ΣΕΒ και με τους όρους και περιορισμούς που προκύπτουν από το σύστημα χρηματοδότησης μέσω ΕΣΠΑ. Για τις επισημάνσεις, θέσεις και προτάσεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα εργασία ο αναγνώστης πρέπει να λάβει υπόψη του τα παρακάτω σημεία:

- (α) Οι εργασίες που εκπονούνται από την Ανώνυμη Εταιρεία Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας μέσα στο παραπάνω πλαίσιο, λόγω της φύσης τους, θεωρούνται εμπιστευτικά εσωτερικά έγγραφα. Η διοίκηση του ΣΕΒ και της Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας διατηρούν το αποκλειστικό δικαίωμα της δημοσιοποίησης μέρους ή του συνόλου των εργασιών αυτών. Το δικαίωμα αυτό δεν το έχουν ατομικά οι υπάλληλοι και συνεργάτες της Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ή του ΣΕΒ ούτε οι συγγραφείς των κειμένων ούτε οι ανάδοχοι των εργασιών ούτε όσοι τρίτοι αποκτούν πρόσβαση στις εργασίες αυτές με άδεια της Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας για άλλους σκοπούς.
- (β) Οι επισημάνσεις, θέσεις και προτάσεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα εργασία δεν δεσμεύουν την διοίκηση της Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ή του ΣΕΒ. Η διοίκηση της Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας και η διοίκηση του ΣΕΒ διατηρούν την ελευθερία να υιοθετούν ή να απορρίπτουν μέρος ή το σύνολο της παρούσας εργασίας αναφορικά με την χρήση της για τους σκοπούς του ΣΕΒ.
- (γ) Μέρος ή όλο της παρούσης εργασίας ενδέχεται να έχει αποτελέσει αντικείμενο εσωτερικής συζήτησης στον ΣΕΒ (πριν και μετά την ολοκλήρωσή της) στην οποία συνήθως συμμετέχουν η διοίκηση και μέλη του ΣΕΒ καθώς και φορείς με τους οποίους ο ΣΕΒ έχει σχέσεις συνεργασίας. Ο τρόπος διεξαγωγής αυτών των συζητήσεων και ο σκοπός τους αίρουν την δυνατότητα εντοπισμού της πατρότητας των θέσεων και ιδεών που κάθε φορά εκφράζονται, όταν αυτές διαμορφώνονται σε κείμενο που χρησιμοποιείται από τον ΣΕΒ εσωτερικά ή και προς τρίτους.

ΕΠΑνεΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

